

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2

Описание на защитените зони, попадащи в обхвата на инвестиционното предложение, вкл. местообитанията, видовете и целите на опазването им

1. Защитена зона BG0000213 „Търновски височини“ по Директивата за местообитанията

Защитена зона BG0000213 „Търновски височини“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна е обявена с Решение № 122 от 02.03.2007 г. на Министерски съвет.

Съгласно Заповед за обявяване на ЗЗ (Заповед № РД-325/31.03.2021 г.), нейната площ е 44 321,836 dka.

Съгласно Стандартния формуляр за защитената зона, нейната площ е 4432,1836 ha. За ЗЗ BG0000213 „Търновски височини“ има утвърдени Специфични и подробни цели на опазване, съгласно Заповед № РД-506/12.06.2024 г.

1.1. Обща характеристика на защитената зона

Съгласно Заповед № РД-325 от 31.03.2021 г., ЗЗ попада в землищата на гр. Велико Търново, с. Арбанаси, гр. Дебелец, с. Присово, с. Малки чифлик, с. Шереметя, с. Беяковец, с. Самоводене, община Велико Търново, област Велико Търново, гр. Горна Оряховица, с. Първомайци, община Горна Оряховица, област Велико Търново.

ЗЗ „Търновски височини“ е разположена изцяло в Континентален биогеографски район.

Цели на опазване

- опазване и поддържане на типовете природни местообитания, посочени в т. 2.1, местообитанията на посочените в т. 2.2 видове, техните популации и разпространение в границите на зоната, за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние в Континенталния биогеографски регион;
- увеличаване на приноса на защитената зона по отношение на площта на природно местообитание с код 6430;
- подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 6110*, 6210 (* важни местообитания на орхидеи), 6240*, 6430, 7220*, 9180*, 91E0*, 91G0*, 91H0* и 91Z0;
- подобряване на местообитанията на видовете Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) и Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*);
- при необходимост подобряване на състоянието или възстановяване на типове природни местообитания, посочени в т. 2.1, местообитания на посочени в т. 2.2 видове и техни популации.

Предмет на опазване

Наложеният със заповедта за обявяване на ЗЗ BG0000213 „Търновски височини“ предмет на опазване включва:

Типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие:

- 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alysso-Sedion albi*;

- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи);
- 6240 * Субпанонски степни тревни съобщества;
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс;
- 7220 * Извори с твърда вода с туфести формации (*Cratoneurion*);
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;
- 8310 Неблагоустроени пещери;
- 9180 * Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове;
- 91E0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*);
- 91G0 * Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*;
- 91H0 * Панонски гори с *Quercus pubescens*;
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа;

Местообитания на видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие:

- Бозайници: Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Видра (*Lutra lutra*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*);
- Земноводни и влечуги: Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Пъстър смок (*Elaphe sauromates*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*);
- Безгръбначни: *Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), Лицена (*Lycaena dispar*), *Четириточкова меча пеперуда (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*), Бисерна мида (*Unio crassus*);
- Растения: Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*).

1.2. Типове природни местообитания, представени в защитената зона и тяхната оценка в ЗЗ

Типове местообитания по Приложение I						Оценка на зоната			
Код	ПФ	Н	Покритие [ha]	Пещера [брой]	Качество на данните	A/B/C/D	A/B/C		
						Представи- телност	Относителна повърхност	Степен на съхранение	Цялостна оценка
6110			19.79		M	B	C	B	B
6210			833.13		M	B	C	B	B
6210	X		14.47		G	B	C	B	B
6240			13.93		G	B	C	B	B
6430			9.137716		M	B	C	B	B
7220			0.09		G	B	C	C	C
8210			81.27		M	A	C	A	A
8310				22	G	B	C	B	B
9180			43.24		M	B	C	B	B
91E0			10.02		G	B	C	C	B
91G0			17.17		M	B	C	B	B
91H0			144.7		M	B	C	B	B
91M0			3.11		M	D			
91Z0			182.02		M	B	C	B	B

Код: четирицифрен код, който следва йерархичното представяне на типовете местообитания в Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС.

ПФ: приоритетни форми - за типове местообитания, които могат да имат както приоритетна, така и неприоритетна форма (6210, 7130, 9430), нанесено с „X“ – за приоритетна форма.

Н: неприсъствие - ако местообитание от Приложение I, заради което зоната е била първоначално обявена, вече не съществува в зоната, се посочва „X“.

Пещера - за пещери (8310, 8330) броят на пещерите може да се впише ако няма данни за оценката на площта.

Качество на данните - G = „добро“ (въз основа на проучвания); M = „средно“ (въз основа на частични данни с известна екстраполация); P = „лошо“ (група оценка).

Оценка на зоната:

Представителност – степен на представителност, предоставя индикация за това, доколко даденото местообитание е „типично“.

- A – отлична представителност
- B – добра представителност
- C – значителна представителност
- D – незначително наличие

Относителна повърхност – площта, обхваната от естествения тип местообитание, в съотношение към общата площ на това местообитание, обхваната от този естествен тип местообитание в рамките на съответната национална територия.

- A: $100 \geq p > 15\%$
- B: $15 \geq p > 2\%$
- C: $2 \geq p > 0\%$

Степен на съхранение – степен на опазване на структурата и функциите на дадения тип природно местообитание и възможности за възстановяване. Този критерий включва три под – категории: i) степен на опазване на структурата; ii) степен на опазване на функциите; iii) възможности за възстановяване.

- А – отлично съхранение
- В – добро съхранение
- С – средно или намалено съхранение

Цялостна (общо) оценка - цялостна оценка на стойността на защитената зона за опазването на дадения тип природно местообитание. Представява интегрирано оценяване на предишните критерии, като се взема предвид различната им тежест за разглежданото местообитание.

- А – отлична стойност
- В – добра стойност
- С – значима стойност

1.3. Видове, съгласно член 4 от Директива 2009/147/ЕС и включени Приложение II на Директива 92/43/ЕИО и тяхната оценка в ЗЗ

Видове					Популация в зоната						Оценка на зоната			
Група	Код	Научно име	Чувствителност	Неприсъствие	Тип	Численост		Единица	Категория на плътността	Качество на данните	A/B/C/D	A/B/C		
						Мин.	Макс.		C/R/V/P		Популация	Съхранение	Изоляция	Цялостна оценка
I	1093	<i>Austropotamobius torrentium</i>			p	2268	2268	i	R	M	C	A	C	A
M	1308	<i>Barbastella barbastellus</i>			p	11	50	i	V	M	C	B	C	C
A	1188	<i>Bombina bombina</i>			p			grids1x1	P	DD	C	A	C	B
A	1193	<i>Bombina variegata</i>			p	1	1	grids1x1	V	P	C	A	C	B
M	1352	<i>Canis lupus</i>			p				P	DD	D			
I	1088	<i>Cerambyx cerdo</i>			p			grids1x1	R	DD	C	C	C	C
R	5194	<i>Elaphe sauromates</i>			p			grids1x1	P	DD	C	C	C	C
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>			p	2	2	grids1x1	V	P	C	A	C	B
I	6199	<i>Euplagia quadripunctaria</i>			p	2	2	grids1x1	V	P	C	A	C	A
P	6927	<i>Himantoglossum jankae</i>			p	128		i	R	M	C	A	C	A
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>			p	4	4	grids1x1	R	M	C	B	C	B
M	1355	<i>Lutra lutra</i>			p	1	1	adults		G	C	C	A	C
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>			p			grids1x1	R	DD	C	A	B	B
M	2609	<i>Mesocricetus newtoni</i>			p				P	DD	D			
M	1310	<i>Miniopterus schreibersii</i>			c	251	500	i	R	G	C	B	C	C
I	6908	<i>Morimus asper funereus</i>			p	2	2	grids1x1	R	M	C	B	C	B
M	1307	<i>Myotis blythii</i>			p	101	250	i	R	G	C	B	C	C
M	1316	<i>Myotis capaccinii</i>			p	51	100	i	R	M	C	B	C	C
M	1321	<i>Myotis emarginatus</i>			p				P	DD	D			
M	1324	<i>Myotis myotis</i>			p	101	250	i	R	G	C	B	C	C
M	1306	<i>Rhinolophus blasii</i>			p	11	50	i	R	M	C	B	C	C
M	1305	<i>Rhinolophus euryale</i>			p	51	100	i	R	G	C	B	C	C
M	1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>			p	101	250	i	C	G	C	B	C	C

Видове					Популация в зоната						Оценка на зоната			
Група	Код	Научно име	Чувствителност	Неприсъствие	Тип	Численост		Единица	Категория на плътността C/R/N/P	Качество на данните	A/B/C/D	A/B/C		
						Мин.	Макс.					Популация	Съхранение	Изоляция
M	1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>			p	51	100	i	C	G	C	B	C	C
M	1302	<i>Rhinolophus mehelyi</i>			p				P	DD	D			
I	1087	<i>Rosalia alpina</i>			p			grids1x1	R	DD	C	C	C	C
M	1335	<i>Spermophilus citellus</i>			p				P	DD	D			
R	1219	<i>Testudo graeca</i>			p			grids1x1	P	DD	C	C	C	C
R	1217	<i>Testudo hermanni</i>			p	5	5	grids1x1	R	M	C	A	C	A
I	4064	<i>Theodoxus transversalis</i>			p			i	P	M	D	A	B	B
A	1171	<i>Triturus karelinii</i>			p	1	1	grids1x1	V	G	C	A	C	B
I	1032	<i>Unio crassus</i>			p	255	255	i	R	M	C	B	C	C
M	2635	<i>Vormela peregusna</i>			p				P	DD	C	B	C	B

Видове:

Група: А = земноводни, В = птици, F = риби, I = безгръбначни, М = бозайници, Р = растения, R = влечуги

Код – четири цифрен код, който следва йерархичното представяне.

Чувствителност – посочва, когато наличната информация за определен вид, предоставена на широката общественост, може да окаже/е причина за вредно въздействие върху опитите за съхранението му и достъпността на данните може действително да увеличи заплахата за вида.

Неприсъствие – ако вид, заради който зоната е била първоначално обявена, вече не присъства в зоната, се отбелязва с „х“.

Популация в зоната:

Тип:

- Р – местни популации – намират се в зоната през цялата година (немигриращи видове или растения, постоянна популация от мигриращи видове)
- R – възпроизвеждащи се – използват зоната за отглеждане на малки (напр. размножаване, гнездене)
- С – съсредоточаване – зоната се използва за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението извън местата за размножаване или с изключение на презимуването;
- W – презимуване – използващи зоната през зимата

Тъй като редица животински видове и по-специално, много видове птици мигрират, обектът може да е от значение за различни аспекти от цикъла на живота на тези видове.

Численост – ако числеността на популацията е известна попълват се и двете полета (min и max). Ако не може да се направи дори груба оценка на числеността на популацията се нанася типа на популацията.

Единица – посочва се единицата на стойността на популацията

- i – индивиди; p – двойки

Категория на плътността

- С – обичайни; R – редки; V – много редки; P – налични

Качество на данните

- G – добро; M – средно; P – лошо; DD – недостатъчни данни

Оценка на зоната:

Популация – размер и плътност на популацията на вида, обитаваща зоната, в сравнение с популациите, представени в границите в границите на националната територия.

- A – отлична представителност
- B – добра представителност
- C – значителна представителност
- D – незначително наличие

Съхранение (опазване) – степен на съхранение на характерните особености на местообитанията, които са важни за разглежданите видове, и възможности за възстановяване. Критерият съдържа 2 подкритерия: i) степен на съхранения на важните за видовете характеристики на местообитанието; ii) възможности за възстановяване.

- A – отлично съхранение – елементи в отлично състояние, независимо от степента на възможност за възстановяване; B – добро съхранение – добре запазени елементи, независимо от степента на възможност за възстановяване; елементи в средно или частично деградирано състояние и лесни за възстановяване; C – средно или намалено съхранение

Изоляция – Степен на изолация на популацията, присъстваща в зоната по отношение на естествения обхват на видовете.

- А – (почти) изолирана популация; В – неизолирана популация, но на границите на ареала на разпространение; С – неизолирана популация в рамките на разширен ареал на разпространение

Цялостна оценка – този критерий се отнася за общата оценка за значението на зоната за съхранение на разглежданите видове.

- А – отлична стойност; В – добра стойност; С – значима стойност

1.4. Други значими растителни и животински видове

Видове					Популация в зоната			Обосновка						
Група	Код	Научно име	Чувствителност	Неприсъствие	Численост		Единица	Категория на плътността	Приложение за видовете		Други категории			
					Мин.	Макс.			IV	V	A	B	C	D
R		<i>Ablepharus kitaibelii</i>						P					X	
P		<i>Anacamptis pyramidalis</i>						P			X			
P		<i>Anemone sylvestris</i>						P			X			
I		<i>Apfelbeckiella trnovens</i>						P				X		
I		<i>Aulonia albimana</i>						C			X			
I		<i>Brenthis hecate</i>						P						X
A		<i>Bufo viridis</i>						C					X	
P		<i>Buglossoides sibthorpiana</i>						P			X			
I		<i>Calosoma sycophanta</i>						P			X			
I		<i>Carabus intricatus</i>						C			X			
P		<i>Celtis glabrata</i>						P			X			
P		<i>Centaurea chrysolepis</i>						P				X		
R		<i>Coluber caspius</i>						P					X	
R		<i>Coronella austriaca</i>						P					X	
P		<i>Dianthus moesiacus</i>						P				X		
P		<i>Dianthus pinifolius</i>						P				X		
R		<i>Elaphe longissima</i>						P	X				X	
M		<i>Eptesicus serotinus</i>						R			X			
I		<i>Erebia medusa</i>						P						X
P		<i>Galanthus elwesii</i>						P			X			
I		<i>Glaucopsyche alexis</i>						P						X
M		<i>Glis glis</i>						R			X			
A		<i>Hyla arborea</i>						C					X	
P		<i>Iris reichenbachii</i>						P				X		
R		<i>Lacerta viridis</i>						C					X	
I		<i>Nymphalis xanthomelas</i>						P						X
I		<i>Parnassius mnemosyne</i>						P					X	
P		<i>Pastinaca hirsuta</i>						P			X			
M		<i>Pipistrellus pipistrellus</i>						R			X			
R		<i>Podarcis muralis</i>						C					X	
R	1248	<i>Podarcis taurica</i>						C	X				X	
I		<i>Pseudophilotes vicrama</i>						P						X
P		<i>Pulmonaria mollis</i>						P			X			
A		<i>Rana dalmatina</i>						P	X				X	
I		<i>Scolitantides orion</i>						C			X			

Видове					Популация в зоната			Обосновка						
Група	Код	Научно име	Чувствителност	Неприсъствие	Численост		Единица	Категория на плътността	Приложение за видовете		Други категории			
					Мин.	Макс.			IV	V	A	B	C	D
I		<i>Trichoniscus tenebrarum</i>						P				X		
I		<i>Typhloiulus georgievi</i>						P				X		
P		<i>Veronica krumovii</i>						P			X			
R		<i>Vipera ammodytes</i>						P					X	

Видове:

Група: A = земноводни, B = птици, F = риби, Fu = гъби, I = безгръбначни, L = лишайи, M = бозайници, P = растения, R = влечуги

Код – четири цифрен код, който следва йерархичното представяне.

Чувствителност – посочва, когато наличната информация за определен вид, предоставена на широката общественост, може да окаже/е причина за вредно въздействие върху опитите за съхранението му и достъпността на данните може действително да увеличи заплахата за вида.

Неприсъствие – ако вид, заради който зоната е била първоначално обявена, вече не присъства в зоната, се отбелязва с „X“.

Популация в зоната:

Численост – ако числеността на популацията е известна попълват се и двете полета (min и max). Ако не може да се направи дори груба оценка на числеността на популацията се нанася типа на популацията.

Единица – посочва се единицата на стойността на популацията

- i – индивиди; p – двойки

Категория на плътността

- C – обичайни; R – редки; V – много редки; P – налични

Качество на данните

- G – добро; M – средно; P – лошо; DD – недостатъчни данни

Обосновка:

Приложение за видовете

IV, V: видове по приложения (Директива за местообитанията); **A:** данни от националната Червена книга; **B:** ендемити; **C:** международни конвенции; **D:** други основания.

1.5. Специфични и подробни цели на опазване на ЗЗ

1.5.1. Природни местообитания

- 6110 *Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albiu*
 - Подобряване на площта, така че постоянната заемана площ от местообитанието в зоната следва да е най-малко 19,79 ha.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: проективното покритие на тревната растителност в местообитанието следва да е до 60%.

- Поддържане на благоприятното състояние по този параметър: в природното местообитание присъстват поне 3 от типичните видове.
- Поддържане на състоянието по този параметър: проективното покритие на мозайките от мъхове и лишеи следва да е не по-малко от 10%.
- Поддържане на състоянието по този параметър: присъствието на ИЧВ в природното местообитание следва да е под 1%.
- Подобряване на състоянието по този параметър: проективното покритие на нетипичните храстови и дървесни видове, и обраствания с орлова папрат следва да е под 10%. За всички площи, в които има припокриване с местообитания на целеви видове животни, целевата стойност по този параметър следва да е до 20%.
- Поддържане на състоянието по този параметър – присъствието на рудерални видове в природното местообитание следва да е под 5%.
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)
 - Поддържане на площта на местообитанието в зоната от най-малко 847,605707 ha.
 - Поддържане на състоянието по този параметър: общото проективно покритие на растителността следва да е най-малко 80%.
 - Поддържане на състоянието по този параметър: в природното местообитание трябва да присъстват поне 5 от типичните видове.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: проективното покритие на типичните видове в местообитанието следва да е минимум 60%.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: присъствието на ИЧВ в природното местообитание следва да е под 1%.
 - Поддържане на състоянието по този параметър: не присъстват рудерални видове или тяхното присъствие е спорадично и общото им проективно покритие не надхвърля 5%.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: проективното покритие на нетипични храстови и дървесни видове, и обраствания с орлова папрат в местообитанието следва да е под 20%.
- 6240 *Субпанонски степни тревни съобщества
 - Поддържане на площта, така че постоянната заемана площ от местообитанието в зоната следва да е най-малко 13.93 ha.
 - Поддържане на състоянието по този параметър: проективното покритие на тревната растителност в местообитанието следва да е между 30% и 70%.
 - Поддържане на състояние по този параметър: в природното местообитание трябва да присъстват поне 5 от типичните видове.
 - Поддържане на състоянието по този параметър: проективното покритие на типичните доминиращи видове в местообитанието следва да е минимум 60%.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: проективното покритие на нетипични храстови и дървесни видове, и обраствания с орлова папрат в местообитанието следва да е под 20%.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: присъствието на ИЧВ в природното местообитание следва да е под 1%.

- Поддържане на състоянието по този параметър: присъствието на рудерални видове в природното местообитание следва да е под 5%.
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс
 - Поддържане на най-малко 9,137716 ha. Междинна цел: Актуализиране на разпространението на местообитанието в зоната, като се посетят всички полигони отразени в слоя с пространствени данни за зоната. Срок: 2028 г.
 - Поддържане на състоянието, като в находищата на природното местообитание трябва да присъстват поне 3 от типичните видове.
 - Поддържане на състоянието, като проективното покритие на нетипични храстови и дървесни видове в местообитанието следва да е под 10%.
 - Поддържане на състоянието: липса на нови отводнителни съоръжения и водоползвания, свързани с негативни промени на хидрологичния режим в границите на зоната.
- 7220 *Извори с твърда вода с туфести формации (*Cratoneurion*)
 - Поддържане на площта, така че постоянната заемана площ от местообитанието в зоната следва да е най-малко 0,09 ha.
 - Подобряване на състоянието – в местообитанието присъстват поне 2 вида от типичните мъхове и поне 2 вида други типични растения.
 - Подобряване на състоянието: не повече от 10% от площта на местообитанието да е с покритие на храстова и дървесна растителност.
 - Подобряване на състоянието: присъствието на инвазивни чужди видове растения следва да е под 1%.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: опазване на местообитанието в оптимална флористична и екологична структура.
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове
 - Поддържане на площта на местообитанието в зоната от най-малко 81,27 ha.
 - Поддържане на състоянието по този параметър: в природното местообитание трябва да присъства поне един от типичните растителни видове.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: присъствието на ИЧВ в природното местообитание следва да е под 1%.
 - Поддържане на състоянието по този параметър: проективното покритие на нетипични храстови и дървесни видове, и обраствания с орлова папрат в местообитанието следва да е под 20%.
- 8310 Неблагоустроени пещери
 - Поддържане на броя пещери; Междинни цели: Провеждане на спелеоложки проучвания; Създаване и поддържане на регистър на пещерите, съдържащ данни за тяхното местоположение, спелеоложко описание и карти.
 - Поддържане/подобряване на екологичните условия в пещерите и други карстови кухини. Междинни цели: Проучване на безгръбначната фауна.
 - Междинна цел: да се проведе изследване за оценка на сезонната динамика на прилепните съобщества.
- 9180* Смесени гори от типа *Tilio-Acerion*
 - Поддържане на площ на местообитанието в защитената зона 43.24 ha. Междинна цел: да се разработи единна бъдеща схема за мониторинг на параметъра до 2025 година.

- Поддържане на пълнота на първия дървесен етаж (средно претеглена) от 0.6 до 1.
- Поддържане състава на първия дървесен етаж (средно претеглен) повече от 5 десети, за който и да е от дървесните видове или смесени дървостои на 2 или 3 от видовете, в които те присъстват с участие 3. Видове: *Fagus sylvatica*, *Acer platanoides*, *Acer pseudoplatanus*, *Fraxinus excelsior*, *Tilia platyphyllos*, *Tilia cordata*, *Ulmus glabra*, *Carpinus betulus*.
- Целта е поддържане на средната възраст на първия дървесен етаж (средно претеглена) над 60 г.
- Целта е поддържане на състоянието по този показател, при запазване на вече обявените от МЗХ като ГФС полигони в границите на зоната.
- Целта е поддържане на състоянието по този показател: Поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с общо количество мъртва дървесина от поне 10% от запаса, но не по-малко от 20 m³/ha, също така и с не по-малко от 10 стоящи мъртви дървета.
- Целта е поддържане на състоянието по този показател: Поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с наличието на най-малко 10 големи/ биотопни дървета на ha.
- 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
 - Поддържане на площ на местообитанието в защитената зона поне 10.02 ha. Междинни цели: да се разработи единна бъдеща схема за мониторинг на параметъра до 2025 година.
 - Поддържане пълнотата на първия дървесен етаж над целевата стойност - от 0.6 до 1.
 - Поддържане на средно претегленото участие по-голямо от 6 за различните видовете от род *Salix* и *Populus*.
 - Целта е Подобряване състоянието по този показател, така че средната възраст (средно претеглена) на първия дървесен етаж да бъде поне 60 години до 2050 година.
 - Целта е подобряване на състоянието по този показател до достигане на целевата стойност - поне 10% от общата площ на местообитанието.
 - Целта е поддържане на състоянието по този показател над целевата стойност - поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с общо количество мъртва дървесина от поне 10% от запаса, но не по-малко от 20 m³/ha, така също и с не по-малко от 10 стоящи мъртви дървета.
 - Целта е поддържане на състоянието по този показател - поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с наличието на най-малко 10 големи/биотопни дървета на ha.
- 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*
 - Поддържане на площта на местообитанието в защитената зона поне 17.17 ha. Междинни цели: да се разработи единна бъдеща схема за мониторинг на параметъра до 2025 година.
 - Поддържане на пълнота на първия дървесен етаж (средно претеглена) от 0.6 до 1.

- Поддържане на средно претегленото участие от 6 до 10 за обикновен габър (*Carpinus betulus*) и зимен дъб (*Quercus petraea*) или смесени дървостои на двата вида.
- Целта е поддържане на състоянието по този показател, така че средна възраст (средно претеглена) на първия дървесен етаж да е над 70 години.
- Целта е подобряване на състоянието по този показател до достигане на целевата стойност - поне 10% от общата площ на местообитанието. Подобряване на състоянието по този показател, до достигане на целевата стойност - поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с общо количество мъртва дървесина от поне 10% от запаса, но не по-малко от 20 m³/ha, също така и с не по-малко от 10 стоящи мъртви дървета.
- Поддържане състоянието по този показател - поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с наличието на най-малко 10 големи/ биотопни дървета на ha.
- 91H0 *Панонски гори с *Quercus pubescens*
 - Поддържане на площ на местообитанието в защитената зона поне 144.7 ha. Междинни цели: да се разработи единна бъдеща схема за мониторинг на параметъра до 2025 година.
 - Поддържане на пълнота на първия дървесен етаж (средно претеглена) от 0.6 до 1.
 - Целта е поддържане на състоянието по този показател - от 6 до 10 за космат дъб (*Quercus pubescens*).
 - Целта е поддържане на състоянието по този показател, така че средната възраст (средно претеглена) на първия дървесен етаж да бъде над 60 години.
 - Целта е поддържане на състоянието по този показател, при запазване на вече обявените от МЗХ като ГФС полигони в границите на зоната.
 - Целта е подобряване състоянието по този показател – поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с общо количество мъртва дървесина от поне 10% от запаса, но не по-малко от 20 m³/ha, също така и с не по-малко от 10 стоящи мъртви дървета.
 - Целта е подобряване на състоянието по този показател - поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с наличието на най-малко 10 големи/ биотопни дървета на ha.
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа
 - Поддържане на площ на местообитанието в защитената зона поне 182.02 ha. Междинни цели: да се разработи единна бъдеща схема за мониторинг на параметъра до 2025 година.
 - Поддържане на пълнотата на първия дървесен етаж, така че пълнотата на първия дървесен етаж (средно претеглена) да е от 0.6 до 1.
 - Поддържане на състав на първия дървесен етаж (средно претеглен) с участие от 6 до 10 за сребролистната липа.
 - Целта е поддържане на състоянието по този показател, така че средно претеглена възраст на първия дървесен етаж да е над целевата - 60 години.
 - Целта е подобряване на състоянието по този показател, като бъдат заделени общо поне 10% от общата площ на местообитанието за Гори във фаза на старост, като се включат и стари гори в ЗМ „Дервента“.

- Поддържане на състоянието по този показател – поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с общо количество мъртва дървесина от поне 10% от запаса, но не по-малко от 20 m³/ha, също така и с не по-малко от 10 стоящи мъртви дървета.
- Поддържане на състоянието по този показател - поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с наличието на най-малко 10 големи/биотопни дървета на ha.

1.5.2. Растения

- 2327 Пърчовка [*Himantoglossum caprinum* (M. Bieb.) Spreng.]
 - Поддържане на състоянието предвид целевата стойност. Допълнителни проучвания в потенциалните местообитания на вида с цел установяване на нови находища на вида. Срок 2027 г.
 - Поддържане на състоянието предвид целевата стойност. Провеждане на допълнителни изследвания за установяване на флуктуациите в числеността на популациите и тенденциите в съотношението между генеративни и вегетативни индивиди. Срок 2027 г.
 - Поддържане на БПС. Допълнителни проучвания в потенциалните местообитания с цел добавяне на нови площи, реално заемани от вида. Срок 2027 г.
 - Поддържане на БПС – 30-60 %.
 - Поддържане на БПС – 0,3-1 животински единици (ЖЕ)/ ha.
 - Поддържане на състоянието на наличие на инвазивни чужди видове (ИЧВ) под 1 %.

1.5.3. Безгръбначни животни

- 1093 *Austropotamobius torrentium* – Поточен рак
 - Поддържане най-малко на 1 находище на вида в защитената зона.
 - Поддържане на дължина на речната мрежа със заселени речни участъци от вида най-малко от 5 km.
 - Подобряване на относителната плътност на популацията на вида в зоната до достигане на плътност от най-малко 10 индивида (общо млади и възрастни) в 100 m линеен трансект.
 - Поддържане на дължина на речната мрежа, с потенциални местообитания за вида най-малко от 14 km.
 - Поддържане площта на потенциалните местообитания най-малко 5ha.
 - Поддържане на състоянието на подходящите местообитания в заселените от вида речни участъци, така че най-малко 50% от дължината на бреговата им линия да е заета с характерна растителност.
 - Подобряване състоянието по структура и функции на местообитанието и достигане на целевата стойност: Фрагментация на местообитанията – над 99% от местообитанията не са фрагментирани, т.е., водните тела не са прекъснати/преградени с хидротехнически съоръжения. Структура на местообитанията – над 99% от водните тела са в добро хидроморфологично състояние, т.е. брегът и дъното са в естествено състояние.
 - Цел: Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида, до достигане на стойност по- висока или равна на 2 – Добро състояние/Добър потенциал. Междинна цел: Установяване на

източниците на натиск в и извън зоната, които могат да повлияят на популацията на вида.

- 1088 *Cerambyx cerdo* – Голям сечко
 - Междинна цел: Да се установи пространствения обхват на популацията, чрез провеждане натеренни проучвания, до 2031 г.
 - Поддържане на площта на потенциалните местообитания на вида в зоната в размер от най- малко 1289 ha.
- 6199 *Euplagia quadripunctaria* – Четириточкова меча пеперуда
 - Поддържане на минимум 2 клетки (квадрати) с доказано присъствие на вида. Междинна цел: теренни проучвания до 2031 г., чрез които да се установят квадрати с присъствие на вида (различни от тези с доказано присъствие).
 - Поддържане на плътност на популацията на вида в зоната в размер на поне 2 индивида/ha.
 - Поддържане на площта на потенциалните местообитания на вида в зоната около целевата стойност най-малко 3303 ha.
- 1083 *Lucanus cervus* – Еленов рогач
 - Поддържане на популацията в минимум 4 квадрата с размер 1x1 km, с доказано присъствие на вида.
 - Поддържане на площта на потенциалните местообитания на вида в зоната в размер от най-малко 2499 ha.
 - Установяване на количеството мъртви дървета на хектар. Запазване на възрастовата структура на горските масиви в зоната и осигуряване на плавен преход между насажденият.
- 1060 *Lyscaena dispar* – Лицена
 - Междинна цел: установяване на квадрати с реално присъствие на вида в зоната в потенциални местообитания до 2031 г.
 - Поддържане на плътност на популацията на вида в зоната в размер на поне 2 индивида/линеен km, в оптималния период за наблюдение през първата половина на месец юли.
 - Поддържане на площта на потенциалните местообитания на вида в зоната около целевата стойност от най-малко 688 ha.
 - Поддържане на целевата стойност от 100% от площта на потенциалните местообитания с наличие на влажни крайречни ливади с присъствие на хранителни растения за ларвите: *Rumex* spp.
- 1089 *Morimus asper funereus* – Голям буков сечко
 - Поддържане пространствения обхват на популацията на вида в зоната в минимум 2 квадрата.
 - Поддържане на площта на потенциалните местообитания на вида в зоната в размер от най- малко 1947 ha.
 - Подобряване на количеството на мъртва дървесина в потенциалните местообитания на вида до достигане на целева стойност от най-малко 2 броя мъртви дървета на хектар, с дебелина над 13 cm.
- 1087 *Rosalia alpina* – Алпийска розалия

Видът не е установен в зоната, а потенциалните местообитания заемат 0.00 ha (специфичен доклад за вида в защитената зона, публикуван на страницата на Информационната система на защитените зони от екологичната мрежа Натура

2000).

- 1032 *Unio crassus* – Овална речна мида
 - Поддържане най-малко на 2 находища на вида в защитената зона.
 - Поддържане плътността на популацията в находищата на вида.
 - Поддържане площта на потенциалните местообитания.
 - Подобряване състоянието по структура и функции на местообитанието и достигане на целевата стойност: Фрагментация на местообитанията – над 99% от местообитанията не са фрагментирани, т.е., водните тела не са прекъснати/ преградени с хидротехнически съоръжения. Структура на местообитанията – над 99% от водните тела са в добро хидроморфологично състояние, т.е. брегът и дъното са в естествено състояние.
 - Цел: Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида, до достигане на стойност по-висока или равна на 2 – Добро състояние/Добър потенциал. Междинна цел: Установяване на източниците на натиск в и извън зоната, които могат да повлияят на популацията на вида.

1.5.4. Земноводни и влечуги

- 1188 *Bombina bombina* - Червенокоремна бумка
 - Междинна цел: да се определи пространственият обхват на популацията чрез провеждане на целенасочени теренни изследвания до 2027 г.
 - Междинна цел: да се определи относителната численост на популацията чрез провеждане на целенасочени теренни изследвания до 2027 г.
 - Поддържане площта на местообитанията – 334 ha.
 - Междинна цел: да се определи площта на подходящите за обитаване стоящи водоеми чрез дистанционни методи и верификация на терен до 2027 г.
 - Поддържане свързаността на потенциалните местообитания - Обща дължина (< 2000 m) на участъците от линейната транспортна инфраструктура (магистрала и пътища първи и/или втори клас), които пресичат потенциални местообитания на вида и представляват непреодолима или труднопреодолима преграда за същия.
- 1193 *Bombina variegata* - Жълтокоремна бумка
 - Поддържане пространствения обхват на популацията.
 - Междинна цел: да се определи относителната численост на популацията чрез провеждане на целенасочени теренни изследвания до 2027 г.
 - Поддържане площта на местообитанията – 570 ha.
 - Междинна цел: да се определи площта на подходящите за обитаване стоящи водоеми чрез дистанционни методи и верификация на терен до 2027 г.
 - Поддържане свързаността на потенциалните местообитания - Обща дължина (< 2000 m) на участъците от линейната транспортна инфраструктура (магистрала и пътища първи и/или втори клас), които пресичат потенциални местообитания на вида и представляват непреодолима или труднопреодолима преграда за същия.
- 5194 *Elaphe sauromates* - Пъстър смук
 - Междинна цел: да се определи пространственият обхват на популацията чрез провеждане на целенасочени теренни изследвания до 2027 г.

- Междинна цел: да се определи относителната численост на популацията чрез провеждане на целенасочени теренни изследвания до 2027 г.
- Поддържане площта на местообитанията – 294 ha.
- Поддържане на площта на разредените гори и храсталаци, пасища, ливади и запустели земеделски земи с дървета и храсти.
- Поддържане свързаността на потенциалните местообитания - обща дължина (< 3000 m) на участъците от линейната транспортна инфраструктура (магистрала и пътища първи и/или втори клас), които пресичат потенциални местообитания на вида и представляват непреодолима или труднопреодолима преграда за същия.
- 1220 *Emys orbicularis* - Обикновена блатна костенурка
 - Поддържане пространствения обхват на популацията – най-малко 2 бр. квадрати 1x1 km с доказано присъствие на вида.
 - Поддържане числеността на популацията.
 - Поддържане площта на местообитанията – 70 ha.
 - Междинна цел: да се определи площта на подходящите за обитаване стоящи водоеми чрез дистанционни методи и верификация на терен до 2027 г.
 - Поддържане свързаността на потенциалните местообитания - Поддържане свързаността на потенциалните местообитания - обща дължина (< 2000 m) на участъците от линейната транспортна инфраструктура (магистрала и пътища първи и/или втори клас), които пресичат потенциални местообитания на вида и представляват непреодолима или труднопреодолима преграда за същия.
- 1219 *Testudo graeca* - Шипобедрена костенурка
 - Междинна цел: да се определи пространственият обхват на популацията чрез провеждане на целенасочени теренни изследвания до 2027 г.
 - Междинна цел: да се определи относителната численост на популацията чрез провеждане на целенасочени теренни изследвания до 2027 г.
 - Поддържане площта на потенциалните местообитания – 43 ha.
 - Поддържане на площта на разредените гори и храсталаци, пасища, ливади и запустели земеделски земи с дървета и храсти.
 - Поддържане свързаността на потенциалните местообитания.
- 1217 *Testudo hermanni* - Шипоопашата костенурка
 - Поддържане пространствения обхват на популацията – най-малко 5 бр. квадрати 1x1 km с доказано присъствие на вида.
 - Поддържане числеността на популацията.
 - Поддържане площта на местообитанията – 2243 ha.
 - Поддържане на площта на разредените гори и храсталаци, пасища, ливади и запустели земеделски земи с дървета и храсти.
 - Поддържане свързаността на потенциалните местообитания - обща дължина (< 4000 m) на участъците от линейната транспортна инфраструктура (магистрала и пътища първи и/или втори клас), които пресичат потенциални местообитания на вида и представляват непреодолима или труднопреодолима преграда за същия.
- 1171 *Triturus karelinii* - Южен гребенест тритон

- Поддържане пространствени я обхват на популацията – поне 1 квадрат 1x1 km с доказано присъствие на вида.
- Поддържане числеността на популацията.
- Поддържане площта на местообитанията – 177 ha.
- Междинна цел: да се определи площта на подходящите за обитаване стоящи водоеми чрез дистанционни методи и верификация на терен до 2027 г.
- Поддържане свързаността на потенциалните местообитания - Поддържане свързаността на потенциалните местообитания - обща дължина (< 4000 m) на участъците от линейната транспортна инфраструктура (магистрали и пътища първи и/или втори клас), които пресичат потенциални местообитания на вида и представляват непреодолима или труднопреодолима преграда за същия.

1.5.5. Бозайници

- 1308 *Barbastella barbastellus* (Schreber, 1774) – Широкоух прилеп
 - Междинна цел: Да се установят убежища на вида в зоната до 2027 г. и да се набележи и аргументира целева стойност на параметъра.
 - Междинна цел: Да се направят проучвания и да се набележи и аргументира целева стойност до 2027 г. на местата за swarming.
 - Поддържане на площта на подходящите размножителни местообитания – 339 ha стари гори с възраст над 60 г.
 - Осигуряване на подходяща структура на размножителни местообитания среден брой на дървета във фаза на старост не по-малко от 5/ha.
 - Осигуряване на подходяща структура на размножителни местообитания среден брой на мъртви стоящи дървета не по-малко от 5/ha.
 - Поддържане на площта на подходящите местообитания за вида в зоната от най-малко 2964 ha.
- 1355 *Lutra lutra* – Видра
 - Поддържане на размера на популацията в оптимална численост за защитената зона – най-малко 1 възрастен индивид.
 - Определяне на площта на потенциалните местообитания в границите на защитената зона до 2027 г.
 - Определяне на дължината и площта на речните участъци, подходящи за обитаване и площта на бреговете им до 2027 г.
 - Поддържане на екологичното състояние на водните тела подходящи местообитания.
- 1310 *Miniopterus schreibersii* (Kuhl, 1817) - Пещерен дългокрил
 - Поддържане на степента на разпространението на вида в зоната. Събиране на нова информация за по-пълна оценка на този параметър.
 - Поддържане на пригодността на установените летни убежища с оглед запазване на установената до сега численост на вида в тях.
 - Междинна цел: Да се установи броят на зимните убежища на вида в зоната до 2027 г.
 - Поддържане на площта на подходящите/хранителните местообитания – 3589 ha.
 - Подобряване на състоянието чрез минимизиране/отстраняване на безпокойство в установените убежища.
- 1307 *Myotis blythii* (Tomes, 1857) - Остроух нощник

- Поддържане на числеността в известните досега летни убежища.
Провеждане на допълнителни проучвания за установяване и на други летни убежища.
- Поддържане на площта на подходящите/хранителните местообитания – 3589 ha.
- Подобряване на състоянието на параметъра безпокойство в размножителни убежища.
- 1316 *Myotis capaccinii* (Bonaparte, 1837) - Дългопръст нощник
 - Поддържане на оптималните местообитания в добро състояние.
 - Поддържане на площта на подходящите/хранителните местообитания в зоната и около нея – най-малко 560 ha.
- 1324 *Myotis myotis* (Borkhausen, 1797) - Голям нощник
 - Поддържане на числеността в известните досега летни убежища.
Провеждане на допълнителни проучвания за установяване и на други летни убежища.
 - Поддържане на площта на подходящите/хранителните местообитания – 3589 ha.
 - Подобряване на състоянието на параметъра безпокойство в размножителни убежища.
- 1306 *Rhinolophus blasii* Peters, 1867 - Средиземноморски подковонос
 - Междинна цел: Да се установят убежища на вида в зоната до 2027 г. и да се набележи и аргументира целева стойност на параметъра.
 - Междинна цел: Да се установи броят на размножителните колонии и да се определи броят женски в тях до 2027 г.
 - Поддържане на благоприятното състояние на подходящите местообитания – 2306 ha.
 - Подобряване на състоянието на параметъра безпокойство в убежищата (размножителни, зимни).
- 1305 *Rhinolophus euryale* Blasius, 1853 - Южен подковонос
 - Поддържане на степента на разпространението на вида в зоната. Събиране на нова информация за по-пълна оценка на параметъра брой убежища.
 - Поддържане на броя на индивидите в известните летни убежища.
 - Поддържане на площта на подходящите местообитания.
 - Подобряване на състоянието на параметъра безпокойство в убежищата (размножителни, зимни).
- 1304 *Rhinolophus ferrumequinum* (Schreber, 1774) - Голям подковонос
 - Поддържане на оптималните местообитания в добро състояние.
 - Подобряване на състоянието на параметъра безпокойство в убежищата (размножителни, зимни).
- 1303 *Rhinolophus hipposideros* (Bechstein, 1800) - Малък подковонос
 - Поддържане на благоприятното състояние на известните летни убежища.
Провеждане на проучвания за откриване на нови такива, каквито несъмнено съществуват.
 - Поддържане на пригодността на установените летни убежища с оглед запазване на установената до сега численост на вида в тях.

- Междинна цел: Да се допълни информацията за хибернационните убежища и броя зимуващи в тях прилепи до 2027 г.
- Поддържане на площта на подходящите/хранителните местообитания – 3589 ha.
- Подобряване на състоянието на параметъра безпокойство в убежищата (размножителни, зимни).
- Поддържане или подобряване на състоянието на убежища в антропогенни структури в случай че бъдат открити такива.
- 2635 *Vormela peregusna* (Guldenstaedt, 1770) - Пъстър пор
 - Поддържане на минимум 1 находище на вида в зоната. Междинна цел: Провеждане на допълнителни проучвания до 2027 г. с оглед потвърждаването и локализирането на такова.
 - Поддържане на площта на подходящите за вида местообитания 6110, 6210, 6240 и 6430 (сумарно минимум 892 ha).
 - Поддържане свързаността между пригодните местообитания на пъстрия пор в зоната и в съседните територии.

2. Защитена зона BG0000610 „Река Янтра“ по Директивата за местообитанията

Защитена зона BG0000610 „Река Янтра“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна е обявена с Решение № 122 от 02.03.2007 г. на Министерски съвет.

Съгласно Заповед за обявяване на ЗЗ (Заповед № РД-401 от 12.07.2016 г.), нейната площ е 138 998,825 дка.

Съгласно Стандартния формуляр за защитената зона, нейната площ е 13899,8825 ha.

2.1. Обща характеристика на защитената зона

Съгласно Заповед № РД-401 от 12.07.2016 г., ЗЗ попада в землищата на с. Мичковци, гр. Габрово, с. Гръблевци, община Габрово, с. Янтра, с. Скалско, с. Славейково, с. Гостилица, с. Чуково, с. Каломен, община Дряново, област Габрово, с. Пушево, с. Шемшево, гр. Велико Търново, с. Ветринци, с. Леденик, с. Самоводене, община Велико Търново, гр. Лясковец, с. Козаревец, община Лясковец, с. Върбица, гр. Горна Оряховица, с. Горски долен Тръмбеш, гр. Долна Оряховица, с. Драганово, с. Крушето, с. Писарево, с. Поликраище, с. Правда, с. Първомайци, с. Янтра, община Горна Оряховица, с. Бряговица, община Стражица, с. Каранци, с. Куцина, с. Петко Каравелово, с. Полски Сеновец, гр. Полски Тръмбеш, с. Раданово, община Полски Тръмбеш, област Велико Търново, с. Белцов, с. Беляново, с. Джулюница, с. Долна Студена, с. Кривина, с. Новград, с. Ценово, община Ценово, с. Брестовица, община Борово, с. Ботров, гр. Бяла, с. Полско Косово, с. Стърмен, община Бяла, област Русе.

ЗЗ „Река Янтра“ обхваща 100% Континентален биогеографски район.

Цели на опазване

- опазване на типовете природни местообитания, посочени в т. 2.1, местообитанията на посочени в т. 2.2 видове, техните популации и разпространение в границите на зоната за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние;
- подобряване при необходимост на състоянието на типове природни местообитания, посочени в т. 2.1, и на местообитания на видовете, посочени в т. 2.2;
- възстановяване при необходимост на типове природни местообитания, посочени в т. 2.1, местообитания на посочени в т. 2.2 видове и техните популации.

Предмет на опазване

Наложеният със заповедта за обявяване на ЗЗ BG0000610 „Река Янтра“ предмет на опазване включва:

Типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие:

- 1530 * Панонски солени степи и солени блата;
- 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*;
- 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*;
- 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodion rubri* и *Bidentation p.p.*;
- 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*;
- 6210 * Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи);
- 6240 * Субпанонски степни тревни съобщества;

- 6250 * Панонски льосови степни тревни съобщества;
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс;
- 6510 Низинни сенокосни ливади;
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;
- 8310 Неблагоустроени пещери;
- 9180 * Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове;
- 91E0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*);
- 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*);
- 91G0 * Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*;
- 91H0 * Панонски гори с *Quercus pubescens*;
- 91I0 * Евро-сибирски степни гори с *Quercus* spp.;
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
- 91W0 Мизийски букови гори;
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа.

Местообитания на видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие:

- Бозайници: Видра (*Lutra lutra*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*), *Европейски вълк (*Canis lupus*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*);
- Земноводни и влечуги: Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Добруджански тритон (*Triturus dobrogicus*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Пъстър смок (*Elaphe sauromates*);
- Риби: Карагъоз (Дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*), Распер (*Aspius aspius*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Белопера кротушка (*Gobio albipinnatus*), Балканска кротушка (*Gobio kessleri*), Балканска кротушка (*Gobio uranoscopus*), Високотел бибан (*Gymnocephalus baloni*), Ивичест бибан (*Gymnocephalus schraetzer*), Виюн (*Misgurnus fossilis*), Сабица (*Pelecus cultratus*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Балкански щипок (*Sabanejewia aurata*), Малка вретенарка (*Zingel streber*), Голяма вретенарка (*Zingel zingel*), Украинска минога (*Eudontomyzon mariae*), Голям щипок (*Cobitis elongata*);
- Безгръбначни: Бисерна мида (*Unio crassus*), Лицена (*Lycaena dispar*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Буков сечко (*Morimus funereus*), *Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*), Ценагрион (*Coenagrion ornatum*), Ивичест теодоксус (*Theodoxus transversalis*).

2.2. Типове природни местообитания, представени в защитената зона и тяхната оценка в ЗЗ

Типове местообитания по Приложение I						Оценка на зоната			
Код	ПФ	Н	Покритие [ha]	Пещера [брой]	Качество на данните	A/B/C/D	A/B/C		
						Представителност	Относителна повърхност	Степен на съхранение	Цялостна оценка
1530			110.64		G	C	C	C	C
3150			552.44		G	B	B	B	B
3260			61.16		M	A	C	B	B
3270			51.43		M	B	B	B	B
6110			5.43506			B	C	B	C
6210			22.74		G	C	C	C	C
6240			454.51		G	B	B	B	B
6250			265.07		G	B	C	B	B
6430			447.6		G	C	B	C	C
6510			42.03		G	C	C	C	C
8210			41.37		G	B	C	C	C
8310				2	G	C	C	C	C
91E0			8.29		G	A	C	B	B
91F0			19.18256			C	C	C	C
91G0			4.37		G	C	C	C	C
91H0			0.47		G	C	C	C	C
91M0			141.97		G	C	C	C	C
91Z0			7.3		G	C	C	C	C

Код: четирицифрен код, който следва йерархичното представяне на типовете местообитания в Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС.

ПФ: приоритетни форми - за типове местообитания, които могат да имат както приоритетна, така и неприоритетна форма (6210, 7130, 9430), нанесено с „х“ – за приоритетна форма.

Н: неприсъствие - ако местообитание от Приложение I, заради което зоната е била първоначално обявена, вече не съществува в зоната, се посочва „х“.

Пещера - за пещери (8310, 8330) броят на пещерите може да се впише ако няма данни за оценката на площта.

Качество на данните - G = „добро“ (въз основа на проучвания); M = „средно“ (въз основа на частични данни с известна екстраполация); P = „лошо“ (група оценка).

Оценка на зоната:

Представителност – степен на представителност, предоставя индикация за това, доколко даденото местообитание е „типично“.

- A – отлична представителност
- B – добра представителност
- C – значителна представителност
- D – незначително наличие

Относителна повърхност – площта, обхваната от естествения тип местообитание, в съотношение към общата площ на това местообитание, обхваната от този естествен тип местообитание в рамките на съответната национална територия.

- A: $100 \geq p > 15\%$
- B: $15 \geq p > 2\%$
- C: $2 \geq p > 0\%$

Степен на съхранение – степен на опазване на структурата и функциите на дадения тип природно местообитание и възможности за възстановяване. Този критерий включва три под – категории: i) степен на опазване на структурата; ii) степен на опазване на функциите; iii) възможности за възстановяване.

- A – отлично съхранение
- B – добро съхранение
- C – средно или намалено съхранение

Цялостна (общо) оценка - цялостна оценка на стойността на защитената зона за опазването на дадения тип природно местообитание. Представява интегрирано оценяване на предишните критерии, като се взема предвид различната им тежест за разглежданото местообитание.

- A – отлична стойност
- B – добра стойност
- C – значима стойност

2.3. Видове, съгласно член 4 от Директива 2009/147/ЕС и включени Приложение II на Директива 92/43/ЕИО и тяхната оценка в 33

Видове					Популация в зоната						Оценка на зоната			
Група	Код	Научно име	Чувствителност	Неприсъствие	Тип	Численост		Единица	Категория на плътността	Качество на данните	A/B/C/D	A/B/C		
						Мин.	Макс.		C/R/V/P		Популация	Съхранение	Изоляция	Цялостна оценка
F	4125	<i>Alosa immaculata</i>			r	5875730	5875730	area	R	DD	C	B	C	B
F	1130	<i>Aspius aspius</i>			p	7666880	7666880	area	C	G	B	A	C	A
I	1093	<i>Austropotamobius torrentium</i>			p			i	V	G	C	C	B	C
M	1308	<i>Barbastella barbastellus</i>			p	11	50	i	R	M	C	B	C	C
F	6964	<i>Barbus meridionalis all others</i>			p	2685000	2685000	area	C	G	C	A	C	A
A	1188	<i>Bombina bombina</i>			p	15	15	gridslx1	C	M	C	A	B	A
A	1193	<i>Bombina variegata</i>			p			gridslx1	P	DD	C	A	B	A
M	1352	<i>Canis lupus</i>			p		1	i	R	M	C	C	C	B
I	1088	<i>Cerambyx cerdo</i>			p	1	1	gridslx1	R	M	C	C	C	B
F	2533	<i>Cobitis elongata</i>			p	1200000	1200000	area	R	G	B	C	A	A
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>			p	5045521	5045521	area	C	G	C	A	C	A
I	4045	<i>Coenagrion ornatum</i>			p	1	1	gridslx1	R	G	C	A	C	A
R	5194	<i>Elaphe sauromates</i>			p	3	3	gridslx1	R	P	C	A	C	B
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>			p	26	26	gridslx1	C	M	C	A	C	A
F	2484	<i>Eudontomyzon mariae</i>			p	1970520	1970520	area	V	DD	C	B	C	A
F	2555	<i>Gymnocephalus baloni</i>			p	5875730	5875730	area	P	P	C	A	C	A
F	1157	<i>Gymnocephalus schraetzer</i>			p	5875730	5875730	area	P	P	C	A	C	A
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>			p	5	5	gridslx1	R	M	C	B	C	B
M	1355	<i>Lutra lutra</i>			p	42	58	i		G	B	B	C	A
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>			p			gridslx1	R	DD	C	A	B	A

Видове					Популация в зоната						Оценка на зоната			
Група	Код	Научно име	Чувствителност	Неприсъствие	Тип	Численост		Единица	Категория на плътността	Качество на данните	A/B/C/D	A/B/C		
						Мин.	Макс.		C/R/V/P		Популация	Съхранение	Изоляция	Цялостна оценка
M	2609	Mesocricetus newtoni			p				V	DD	C	B	C	C
M	1310	Miniopterus schreibersii			p	251	500	i	R	G	C	B	C	C
F	1145	Misgurnus fossilis			p	9091060	9091060	area	P	P	C	B	C	B
I	1089	Morimus funereus			p	3	3	grids1x1	R	M	C	B	C	B
M	1323	Myotis bechsteinii			p	11	51	i	R	M	C	B	C	C
M	1307	Myotis blythii			p	51	100	i	R	G	C	B	C	C
M	1316	Myotis capaccinii			p	11	50	i		M	C	B	B	C
M	1321	Myotis emarginatus			p	11	50	i	P	M	C	B	C	C
M	1324	Myotis myotis			p				P	DD	D			
F	2522	Pelecus cultratus			p	5710000	5710000	area	P	DD	C	B	C	B
M	1306	Rhinolophus blasii			p				P	DD	D			
M	1305	Rhinolophus euryale			p				P	DD	D			
M	1324	Myotis myotis			p				P	DD	D			
M	1304	Rhinolophus ferrumequinum			p	100	400	i	P	M	C	B	C	C
M	1303	Rhinolophus hipposideros			p				P	DD	D			
M	1302	Rhinolophus mehelyi			p				P	DD	D			
F	5339	Rhodeus amarus			p	1972470	1972470	area	C	G	C	A	C	A
F	6143	Romanogobio kesslerii			p	394430	394430	area	V	G	C	C	A	B
F	6145	Romanogobio uranoscopus			p	4381900	4381900	area	V	DD	C	A	A	B

Видове					Популация в зоната						Оценка на зоната			
Група	Код	Научно име	Чувствителност	Неприсъствие	Тип	Численост		Единица	Категория на плътността	Качество на данните	A/B/C/D	A/B/C		
						Мин.	Макс.		C/R/V/P		Популация	Съхранение	Изоляция	Цялостна оценка
F	5329	<i>Romanogobio vladykovi</i>			p	2120520	2120520	area	C	G	C	A	C	A
I	1087	<i>Rosalia alpina</i>			p			grids1x1	R	DD	C	C	C	C
F	1146	<i>Sabanejewia aurata</i>			p	4670520	4670520	area	R	G	C	C	C	A
M	1335	<i>Spermophilus citellus</i>			p	5	5	colonies	C	G	C	C	C	B
R	1219	<i>Testudo graeca</i>			p	12	12	grids1x1	R	M	C	A	C	A
R	1217	<i>Testudo hermanni</i>			p	2	2	grids1x1	V	P	C	A	C	B
I	4064	<i>Theodoxus transversalis</i>			p			i	V	G	B	A	C	A
A	1993	<i>Triturus dobrogicus</i>			p	1	1	grids1x1	V	DD	C	A	B	A
A	1171	<i>Triturus karelinii</i>			p	1	1	grids1x1	V	P	C	A	B	B
I	1032	<i>Unio crassus</i>			p	1963840	1963840	i	R	G	C	A	C	A
M	2635	<i>Vormela peregusna</i>			p				P	DD	C	A	C	A
F	1160	<i>Zingel streber</i>			p	5866180	5866180	area	P	P	C	A	C	A
F	1159	<i>Zingel zingel</i>			p	5866180	5866180	area	P	P	C	A	C	A

Видове:

Група: А = земноводни, В = птици, F = риби, I = безгръбначни, М = бозайници, Р = растения, R = влечуги

Код – четири цифрен код, който следва йерархичното представяне.

Чувствителност – посочва, когато наличната информация за определен вид, предоставена на широката общественост, може да окаже/е причина за вредно въздействие върху опитите за съхранението му и достъпността на данните може действително да увеличи заплахата за вида.

Неприсъствие – ако вид, заради който зоната е била първоначално обявена, вече не присъства в зоната, се отбелязва с „х“.

Популация в зоната:

Тип:

- Р – местни популации - намират се в зоната през цялата година (немигриращи видове или растения, постоянна популация от мигриращи видове)
- R – възпроизвеждащи се – използват зоната за отглеждане на малки (напр. размножаване, гнездене)
- С – съсредоточаване – зоната се използва за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението извън местата за размножаване или с изключение на презимуването
- W – презимуване – използващи зоната през зимата.

Тъй като редица животински видове и по-специално, много видове птици мигрират, обектът може да е от значение за различни аспекти от цикъла на живота на тези видове.

Численост – ако числеността на популацията е известна попълват се и двете полета (min и max). Ако не може да се направи дори груба оценка на числеността на популацията се нанася типа на популацията.

Единица – посочва се единицата на стойността на популацията

- i – индивиди; p – двойки

Категория на плътността

- С – обичайни; R – редки; V – много редки; P – налични

Качество на данните

- G – добро; M – средно; P – лошо; DD – недостатъчни данни

Оценка на зоната:

Популация - размер и плътност на популацията на вида, обитаваща зоната, в сравнение с популациите, представени в границите в границите на националната територия.

- A – отлична представителност
- B – добра представителност
- C – значителна представителност
- D – незначително наличие

Съхранение (опазване) – степен на съхранение на характерните особености на местообитанията, които са важни за разглежданите видове, и възможности за възстановяване. Критерият съдържа 2 подкритерия: i) степен на съхранения на важните за видовете характеристики на местообитанието; ii) възможности за възстановяване.

- A – отлично съхранение – елементи в отлично състояние, независимо от степента на възможност за възстановяване;
- B – добро съхранение – добре запазени елементи, независимо от степента на възможност за възстановяване; елементи в средно или частично деградирано състояние и

лесни за възстановяване;

- С – средно или намалено съхранение

Изоляция – Степен на изолация на популацията, присъстваща в зоната по отношение на естествения обхват на видовете.

- А – (почти) изолирана популация; В – неизолирана популация, но на границите на ареала на разпространение; С – неизолирана популация в рамките на разширен ареал на разпространение

Цялостна оценка – този критерий се отнася за общата оценка за значението на зоната за съхранение на разглежданите видове.

- А – отлична стойност; В – добра стойност; С – значима стойност

2.4. Други значими растителни и животински видове

Видове					Популация в зоната				Обосновка					
Група	Код	Научно име	Чувствителност	Неприсъствие	Численост		Единица	Категория на плътността	Приложение за видовете		Други категории			
					Мин.	Макс.			IV	V	A	B	C	D
R		<i>Ablepharus kitaibelii</i>						P					X	
F		<i>Abramis brama</i>						C						X
F		<i>Acipenser gueldenstaedti</i>						R					X	
F		<i>Acipenser ruthenus</i>						R			X			
F		<i>Acipenser stellatus</i>						R					X	
F		<i>Alburnus alburnus</i>						C						X
F		<i>Blicca bjoerkna</i>						C						X
I		<i>Brenthis hecate</i>						C						X
A		<i>Bufo viridis</i>						P					X	
M		<i>Canis aureus</i>						C					X	
R		<i>Coluber caspius</i>						P					X	
R		<i>Elaphe longissima</i>						P					X	
M		<i>Eptesicus serotinus</i>											X	
I		<i>Erebia medusa</i>						C						X
I		<i>Glaucopsyche alexis</i>						C						X
F		<i>Huso huso</i>						R					X	
A		<i>Hyla arborea</i>						P					X	
R		<i>Lacerta trilineata</i>						P					X	
R		<i>Lacerta viridis</i>						C					X	
F		<i>Leuciscus cephalus</i>						C						X
P		<i>Linum tauricum ssp. linearifolium</i>						P				X		
F		<i>Lota lota</i>						R			X			
I		<i>Maculinea arion</i>						C						X
M		<i>Meles meles</i>											X	
I		<i>Melitaea aurelia</i>						C						X
I		<i>Melitaea trivia</i>						C						X
M		<i>Myotis daubentonii</i>						C					X	
R		<i>Natrix tessellata</i>						P					X	
F		<i>Neogobius kessleri</i>								X				
M		<i>Nyctalus noctula</i>						C					X	
I		<i>Nymphalis xanthomelas</i>						C						X
I		<i>Parnassius apollo</i>						C					X	
I		<i>Parnassius mnemosyne</i>						C					X	
A		<i>Pelobates fuscus</i>						P					X	
A		<i>Pelobates syriacus</i>						P					X	
M		<i>Pipistrellus nathusii</i>											X	

Видове					Популация в зоната				Обосновка					
Група	Код	Научно име	Чувствителност	Неприсъствие	Численост		Единица	Категория на плътността	Приложение за видовете		Други категории			
					Мин.	Макс.			IV	V	A	B	C	D
M		<i>Pipistrellus pipistrellus</i>						C					X	
R		<i>Podarcis muralis</i>						P					X	
R		<i>Podarcis taurica</i>						P					X	
I		<i>Pseudophilotes vicrama</i>						C						X
A		<i>Rana dalmatina</i>						P					X	
F		<i>Salmo trutta fario</i>									X			
P		<i>Salvia scabiosifolia</i>						P			X			
F		<i>Sander volgensis</i>						R			X			
I		<i>Scolitantides orion</i>						C					X	
F		<i>Silurus glanis</i>						R					X	
F		<i>Stizostedion volgensis</i>						R			X			
I		<i>Thymelicus acteon</i>						C						X
P		<i>Trapa natans</i>						P					X	
R		<i>Vipera ammodytes</i>						P					X	
I		<i>Zerynthia polyxena</i>						C					X	

Видове:

Група: А = земноводни, В = птици, F = риби, Fu = гъби, I = безгръбначни, L = лишей, М = бозайници, Р = растения, R = влечуги

Код – четири цифрен код, който следва йерархичното представяне.

Чувствителност – посочва, когато наличната информация за определен вид, предоставена на широката общественост, може да окаже/е причина за вредно въздействие върху опитите за съхранението му и достъпността на данните може действително да увеличи заплахата за вида.

Неприсъствие – ако вид, заради който зоната е била първоначално обявена, вече не присъства в зоната, се отбелязва с „х“.

Популация в зоната:

Численост – ако числеността на популацията е известна попълват се и двете полета (min и max). Ако не може да се направи дори груба оценка на числеността на популацията се нанася типа на популацията.

Единица – посочва се единицата на стойността на популацията

- i – индивиди; p – двойки

Категория на плътността

- С – обичайни; R – редки; V – много редки; P – налични

Качество на данните

- G – добро; M – средно; P – лошо; DD – недостатъчни данни

Обосновка:

Приложение за видовете

IV, V: видове по приложения (Директива за местообитанията); **A:** данни от националната Червена книга; **B:** ендемити; **C:** международни конвенции; **D:** други основания

2.5. Специфични и подробни цели на опазване на ЗЗ

2.5.1. Природни местообитания

- 1530* Панонски солени степи и солени блата
 - Поддържане на площта – най-малко 110,64 ha.
 - Поддържане на състоянието: общото проективно покритие на растителността следва да е най-малко 80%.
 - Поддържане на състоянието: присъстват поне 3 от типичните видове.
 - Поддържане на състоянието: присъствието на ИЧВ следва да е под 1%.
 - Поддържане на състоянието: проективното покритие на нетипични храстови и дървесни видове, и обраствания с орлова папрат следва да е под 10%.
 - Подобряване на състоянието: присъствието на рудерални видове следва да е под 10%.
- 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*
 - Поддържане на площта – най-малко 552,44 ha.
 - Поддържане на състоянието: присъстват поне 3 от типичните видове.
 - Подобряване на състоянието: наличие на воден слой повече от 7 месеца през годината.
 - Поддържане на състоянието: рН варира между 6.5 и 9.00.
 - Поддържане на състоянието: липса на нови дейности, свързани с негативни промени на хидрологичния режим в границите на защитената зона.
- 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*
 - Поддържане на площта – най-малко 61,16 ha.
 - Поддържане на състоянието – добро или много добро екологично състояние.
 - Поддържане на състоянието – рН да варира между 6.5 и 8.5.
 - Поддържане на състоянието – присъстват поне 3 от типичните видове.
 - Поддържане на състоянието – липса на нови дейности, свързани с негативни промени на хидрологичния режим в границите на защитената зона.
- 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodion rubri* и *Bidention* p.p.
 - Поддържане на площта – най-малко 51,43 ha.
 - Поддържане на състоянието: присъстват поне 5 от типичните видове.
 - Поддържане на състоянието: липса на нови дейности, свързани с негативни промени на хидрологичния режим в границите на защитената зона.
- 6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyssio-Sedion albi*
 - Междинна цел: Теренни проучвания в защитената зона с цел установяване и картиране на местообитанието.
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи).
 - Подобряване на площта на местообитанието в зоната чрез достигане на целева площ от най-малко 22,74 ha.
 - Междинна цел: Провеждане на проучване за присъствие на приоритетната форма на местообитанието в зоната. При наличие на приоритетна форма на местообитанието – картиране на неговото разпространение в зоната.

- Поддържане на състоянието по този параметър: общото проективното покритие на растителността следва да е най-малко 80%.
- Поддържане на състоянието по този параметър: в природното местообитание трябва да присъстват поне 5 от типичните видове.
- Подобряване на състоянието по този параметър: проективното покритие на типичните видове в местообитанието следва да е минимум 60%.
- Подобряване на състоянието по този параметър: присъствието на ИЧВ в природното местообитание следва да е под 1%.
- Подобряване на състоянието по този параметър: не присъстват рудерални видове или тяхното присъствие е спорадично и общото им проективно покритие не надхвърля 5%.
- Подобряване на състоянието по този параметър: проективното покритие на нетипични храстови и дървесни видове, и обраствания с орлова папрат в местообитанието следва да е под 20%.
- 6240* Субпанонски степни тревни съобщества
 - Подобряване на площта, така че постоянната заемаща площ от местообитанието в зоната следва да е най-малко 454,51 ha.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: проективното покритие на тревната растителност в местообитанието следва да е между 30% и 70%.
 - Подобряване на състояние по този параметър: в природното местообитание присъстват поне пет от типичните видове.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: проективното покритие на типичните доминиращи видове в местообитанието следва да е минимум 60%.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: проективното покритие на нетипични храстови и дървесни видове, и обраствания с орлова папрат в местообитанието следва да е под 20%.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: присъствието на ИЧВ в природното местообитание следва да е под 1%.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: присъствието на рудерални видове в природното местообитание следва да е под 5%.
- 6250 *Панонски льосови степни тревни съобщества
 - Подобряване на площта на местообитанието в зоната чрез достигане на целева площ от най- малко 265,07 ha.
 - Поддържане на състоянието по този параметър: общото проективно покритие на растителността следва да е най-малко 80%.
 - Поддържане на състоянието по този параметър: в природното местообитание трябва да присъстват поне 5 от типичните видове.
 - Поддържане на състоянието по този параметър: проективното покритие на типичните видове в местообитанието следва да е минимум 60%.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: присъствието на ИЧВ в природното местообитание следва да е под 1%.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: не присъстват рудерални видове или тяхното присъствие е спорадично и общото им проективно покритие не надхвърля 5%.

- Подобряване на състоянието по този параметър: проективното покритие на нетипични храстови и дървесни видове, и обраствания с орлова папрат в местообитанието следва да е под 20%.
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс
 - Цялостно верифициране на полигоните на природното местообитание в защитената зона, по отношение на съответствието им с картирането от 2011-2012 г.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: в природното местообитание трябва да присъстват поне 3 типични вида.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: присъствието на ИЧВ в природното местообитание следва да е под 1%.
 - Подобряване на състоянието чрез достигане на покритие на дървесно-храстовата растителност не повече от 10%.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: поддържане на наличие на повърхностни води повече от 6 месеца в годината.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: в местообитанието следва да се поддържа висока степен на влажност и близка до естествената циркулация на водите.
- 6510 Низинни сенокосни ливади
 - Подобряване на площта, така че постоянната заемана площ от местообитанието в зоната следва да е най-малко 42,03 ha.
 - Поддържане на състоянието по този параметър: проективното покритие на тревната растителност в местообитанието следва да е над 90%.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: тревната растителност в местообитанието е доминирана поне от един от изброените в целевата стойност типични видове.
 - Подобряване на състояние по този параметър: в природното местообитание присъстват поне седем от типичните видове.
 - Поддържане на състоянието по този параметър: проективното покритие на нетипичните храстови и дървесни видове, и обраствания с орлова папрат следва да е под 10%. За всички площи, в които има припокриване с местообитания на целеви видове влечуги, целевата стойност по този параметър следва да е до 20%.
 - Поддържане на състоянието по този параметър: присъствието на ИЧВ в природното местообитание следва да е под 1%.
 - Подобряване на състоянието по този параметър: присъствието на рудерални видове в природното местообитание следва да е под 5%.
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове
 - Поддържане на площта – постоянната заемана площ от местообитанието в зоната следва да е най-малко 41,37 ha.
- 8310 Пещери, затворени за посещение
 - Поддържане на естествените условия в пещерите и други карстови кухини и по-подробно проучване на фауната в тях.
 - Поддържане на естествените условия с цел осигуряване развитието на типичните видове.

- 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
 - Междинни цели: да се разработи единна бъдеща схема за мониторинг на параметъра до 2025 година; да се осъществи картиране на местообитанието в защитената зона за прецизиране на площта му до 2025 г.
 - Поддържане на пълнота на първия дървесен етаж (средно претеглена) от 0.6 до 1.
 - Поддържане на състав на първия дървесен етаж (средно претеглен) от 6 до 10 за различните видове от род *Salix* и *Populus*.
 - Целта е подобряване на състоянието по този показател, така че да се достигне средна възраст (средно претеглена) на първия дървесен етаж над 60 години до 2040 година.
 - Целта е подобряване на състоянието по този показател. Междинна цел е да се разработи и приложи единна бъдеща схема за мониторинг на площите до 2025 година и след това, да бъдат заделени поне 10% от общата площ на местообитанието за гори във фаза на старост.
 - Целта е подобряване на състоянието по този показател - поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с общо количество мъртва дървесина от поне 10% от запаса, но не по-малко от 20 m³/ha, също както и с не по-малко от 10 стоящи мъртви дървета.
 - Целта е подобряване на състоянието по този показател - поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с наличието на най-малко 10 големи/биотопни дървета на ha.
- 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustigolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*)
 - Поддържане на площ на местообитанието в защитената зона от поне 19.18 ha. Междинна цел е осъществяване на картиране на местообитанието в защитената зона до 2025 г. за прецизиране на площта му.
 - Поддържане на пълнота на първия дървесен етаж (средно претеглена) от 0.6 до 1. Междинна цел е осъществяване на картиране на местообитанието в защитената зона до 2025 г. за прецизиране на характеристиките му.
 - Поддържане на състав на първия дървесен етаж (средно претеглен) от 5 до 10 за видовете от род *Quercus* (*Q. robur* и *Q. pedunculiflora*), *Ulmus* и *Fraxinus*. Междинна цел е осъществяване на картиране на местообитанието в защитената зона до 2025 г. за прецизиране на характеристиките му.
- 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*
 - Поддържане на площ на местообитанието в защитената зона
 - 4.37 ha. Междинна цел е да се разработи и приложи единна бъдеща схема за мониторинг на параметъра до 2025 година.
 - Поддържане на пълнота на първия дървесен етаж (средно претеглена) от 0.6 до 1.
 - Подобряване на състав на първия дървесен етаж (средно претеглен) от 6 до 10 за обикновен габър (*Carpinus betulus*) и зимен дъб (*Quercus petraea*) или смесени дървостои на двата вида.
 - Целта е поддържане на възрастта (средно претеглена) над 75 години.
 - Поради малката площ на местообитанието, параметърът не е приложим.

- Подобряване на състоянието по този показател, до достигане на целевата стойност - поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с общо количество мъртва дървесина от поне 10% от запаса, но не по-малко от 20 m³/ha, също както и с не по-малко от 10 стоящи мъртви дървета.
- Подобряване на състоянието по този показател, до достигане на целевата стойност - поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с наличието на най-малко 10 големи/биотопни дървета на ha.
- 91H0 *Панонски гори с *Quercus pubescen*
 - Междинни цели: да се разработи единна бъдеща схема за мониторинг на параметъра до 2025 година; да се осъществи картиране на местообитанието в защитената зона за прецизиране на площта му до 2025 г.
 - Поддържане на пълнота на първия дървесен етаж (средно претеглена) от 0.6 до 1.
 - Подобряване на състав на първия дървесен етаж (средно претеглен) до достигане на участие от 6 до 10 за космат дъб.
 - Целта е поддържане на възрастта на първия дървесен етаж (средно претеглена) над 60 години.
 - Поради малката площ на местообитанието, параметърът не е приложим - поне 10% от общата площ на местообитанието.
 - Подобряване на състоянието по този показател, до достигане на целевата стойност - поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с общо количество мъртва дървесина от поне 10% от запаса, но не по-малко от 20 m³/ha, също както и с не по-малко от 10 стоящи мъртви дървета.
 - Подобряване на състоянието по този показател, до достигане на целевата стойност - поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с наличието на най-малко 10 големи/ биотопни дървета на ha.
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори
 - Поддържане на площ на местообитанието в защитената зона 141.97 ha. Междинна цел е да се разработи и приложи единна бъдеща схема за мониторинг на параметъра до 2025 година.
 - Поддържане на пълнота на първия дървесен етаж (средно претеглена) от 0.6 до 1.
 - Поддържане на средно претегленото участие на *Q. frainetto* и/или *Q. cerris*, и/или *Q. dalechampii*; или комбинации от тях в състава на първия дървесен етаж поне 70%.
 - Целта е подобряване на състоянието по този показател, така че да се достигне средна възраст (средно претеглена) на първия дървесен етаж над 60 години до 2040 година.
 - Целта е поддържане на настоящето състояние по този показател - площ на горите във фаза на старост поне 10% от общата площ на местообитанието.
 - Подобряване на състоянието по този показател, до достигане на целевата стойност - поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с общо количество мъртва дървесина от поне 10% от запаса, но не по-малко от 20 m³/ha, също както и с не по-малко от 10 стоящи мъртви дървета.

- Подобряване на състоянието по този показател, до достигане на целевата стойност - поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с наличието на най-малко 10 големи/биотопни дървета на ha.
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа
 - Поддържане на площ на местообитанието в защитената зона 7.3 ha. Междинна цел е да се разработи и приложи единна бъдеща схема за мониторинг на параметъра до 2025 година.
 - Поддържане на пълнота на първия дървесен етаж (средно претеглена) от 0.6 до 1.
 - Поддържане на състав на първия дървесен етаж (средно претеглен) от 6 до 10 за сребролистната липа.
 - Целта е поддържане на възрастта (средно претеглена) поне 70 години.
 - Поради малката площ на местообитанието, параметърът не е приложим - площ на горите във фаза на старост.
 - Целта е поддържане на състоянието по този показател - поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с общо количество мъртва дървесина от поне 10% от запаса, но не по-малко от 20 m³/ha, също както и с не по-малко от 10 стоящи мъртви дървета.
 - Подобряване на състоянието по този показател, до достигане на целевата стойност - поне 60% от площта на местообитанието се характеризира с наличието на най-малко 10 големи/ биотопни дървета на ha.

2.5.2. Безгръбначни животни

- 1093 *Austropotamobius torrentium* – Поточен рак
 - Междинна цел: Да се установи настоящата дължина на заселените речни участъци от вида чрез провеждане на теренни проучвания до 2025 г. Емил и с. Янтра.
 - Подобряване на относителната плътност на популацията на вида в зоната до достигане на плътност от най-малко 10 броя индивиди (общо млади и възрастни) / 100 m линеен трансект.
 - Междинна цел: Да се установи настоящата дължина на речните участъци с подходящи местообитания за вида.
 - Поддържане на състоянието на подходящите местообитания в речните участъци, така че най-малко 50% от дължината на бреговата им линия да е заета с характерна растителност.
 - Подобряване състоянието по структура и функции на местообитанието чрез достигане на следните целеви показатели: Фрагментация на местообитанията – над 99% от местообитанията не са фрагментирани, т.е., водните тела не са прекъснати/преградени с хидротехнически съоръжения. Структура на местообитанията – над 99% от водните тела са в добро хидроморфологично състояние, т.е. брегът и дъното са в естествено състояние.
 - Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида, до достигане на стойност по- висока или равна на 2 – Добро състояние/Добър потенциал.
- 1088 *Cerambyx cerdo* – Голям сечко

- Поддържане пространствения обхват на популацията на вида в зоната в поне 1 квадрат. Междинна цел: Да се установи пространствения обхват на популацията, чрез провеждане на теренни проучвания до 2025 г.
- Поддържане на площта на подходящите местообитания на вида в размер на най-малко 921.50 ha.
- Междинна цел: Да се установи броя на биотопните дървета, с дебелина на ствола най-малко 40 cm (или по-стари от 100 г.), за всеки хектар от подходящите местообитания на вида, чрез провеждане на теренни проучвания до 2025 г.
- Междинна цел: Да се установи разстоянието между две заселени/ подходящи за заселване от вида дървета, в подходящите му местообитания, чрез провеждане на теренни проучвания до 2025 г.
- 4045 *Coenagrion ornatum* – Ценаргион
 - Поддържане пространствения обхват на популацията в размер на най-малко 1 UTM квадрат 1x1 km с доказано присъствие на вида. Междинна цел: Да се установи пространствения обхват на популацията в южната част на зоната, чрез провеждане на теренни проучвания, до 2025 г.
 - Междинна цел: Да се установи относителна плътност на популацията на вида в защитената зона чрез провеждане на теренни проучвания до 2025 г.
 - Поддържане на площта на потенциалните местообитания на вида в защитената зона в размер на най-малко 4600 ha. Междинна цел: да се прецизира площта на местообитанията на вида на основата на теренни изследвания до 2025 г.
 - Поддържане на не повече от 30% от дължината на брега на водното тяло в потенциалните местообитания, да е покрита с дървесна растителност.
 - Поддържане на поне 95% от речните участъци в местообитанието на вида да са с естествено структуриран субстрат.
- 1083 *Luscanus cervus* – Еленов рогач
 - Поддържане на популацията в 5 квадрата с размер 1x1 km, с доказано присъствие на вида.
 - Поддържане на площта на потенциалните местообитания на вида в зоната в размер от най-малко 2376.38 ha.
 - Междинна цел: Да се определи броя на биотопните дървета на хектар в потенциалните местообитания на вида в защитената зона чрез теренни проучвания, до 2025 г.
 - Установяване на количеството мъртви дървета на хектар. Запазване на възрастовата структура на горските масиви в зоната и осигуряване на плавен преход между насажденията.
- 1060 *Lyscaena dispar* – Лицена
 - Междинна цел: установяване на пространствения обхват на популацията на вида в зоната.
 - Поддържане на плътност на популацията на вида в зоната в размер на поне 2 индивида/линеен km, в оптималния период за наблюдение през първата половина на месец юли. Междинна цел: установяване на плътността на популацията чрез теренни проучвания до 2025 г.

- Поддържане на площта на потенциалните местообитания на вида в зоната около целевата стойност от най-малко 6 663,04 ha. Междинна цел: уточняване на площта на ефективните местообитания чрез допълнителни проучвания на потенциалните местообитания до 2025 г.
- Подобряване състоянието чрез недопускане на обрастване с инвазивни видове и свръх паша в местообитанието на вида с цел поддържане на целевата стойност от 100% от площта на потенциалните местообитания с наличие на влажни ливади с присъствие на хранителни растения за ларвите: *Rumex* spp. Поддържане качеството на местообитанието.
- 1089 *Morimus asper funereus* – Голям буков сечко
 - Поддържане пространствения обхват на популацията на вида в зоната в поне 3 квадрата. Междинна цел: Да се установи пространствения обхват на популацията, чрез провеждане на теренни проучвания до 2025 г.
 - Поддържане на площта на подходящите местообитания на вида в зоната в размер от най-малко 928.22 ha.
 - Междинна цел: Да се определи броя на биотопните дървета на хектар в подходящите местообитания на вида в защитената зона чрез теренни проучвания, до 2025 г.
 - Подобряване на количеството на мъртва дървесина в потенциалните местообитания на вида до достигане на целева стойност от най-малко 5 броя мъртви дървета на хектар, с дебелина над 13 cm.
- 1087 *Rosalia alpina* – Алпийска розалия
 - Междинна цел: Да се проведат проучвания за определяне пространствения обхват на популацията на вида в защитената зона до 2025 г.
 - Поддържане на площта на потенциалните местообитания на вида в зоната в размер от най-малко 0.07 ha.
 - Поддържане състоянието на наличието на големи/биотопни дървета от най-малко 2 големи/ биотопни дървета с диаметър от поне 40 cm на ha в потенциалните местообитания на вида.
 - Подобряване на количеството на мъртва дървесина в потенциалните местообитания на вида до достигане на целева стойност от най-малко 5 броя мъртви дървета на хектар, с дебелина над 20 cm.
- 4064 *Theodoxus transversalis* – Ивичест теодоксус
 - Междинна цел: Да се установи броят на находищата с регистрация на вида (квадрати 1x1 km) чрез провеждане на теренни проучвания до 2025 г. Поради липсата на регистрация на вида в зоната, е необходимо да се извърши позадълбочено проучване на подходящите местообитания на вида в защитената зона.
 - Междинна цел: Да се определи целевата стойност на плътността на популацията чрез провеждане на теренни проучвания до 2025 г.
 - Поддържане площта на потенциалните местообитания най-малко 400,39 ha.
 - Поддържане състоянието по структура и функции на местообитанието: Фрагментация на местообитанията – над 99% от местообитанията не са фрагментирани, т.е., водните тела не са прекъснати/преградени с хидротехнически съоръжения. Структура на местообитанията – над 99% от

водните тела са в добро хидроморфологично състояние, т.е. брегът и дъното са в естествено състояние.

- Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида, до достигане на стойност по-висока или равна на 2 – Добро състояние/Добър потенциал.
- 1032 *Unio crassus* – Овална речна мида
 - Поддържане най-малко на 14 находища в защитената зона.
 - Поддържане плътността на популацията в находищата на вида.
 - Поддържане площта на потенциалните местообитания най-малко 577,60 ha.
 - Подобряване състоянието по структура и функции на местообитанието чрез достигане на следните целеви показатели: Фрагментация на местообитанията – над 99% от местообитанията не са фрагментирани, т.е., водните тела не са прекъснати/преградени с хидротехнически съоръжения.
Структура на местообитанията – над 99% от водните тела са в добро хидроморфологично състояние, т.е. брегът и дъното са в естествено състояние.
 - Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида, до достигане на стойност по-висока или равна на 2 – Добро състояние/Добър потенциал.

2.5.3. Риби

- 4125 *Alosa immaculata* – Карагъоз
 - Поддържане на популационна плътност от минимум 20 инд/ЕРУ в р. Дунав през размножителния период.
 - Поддържане на речната мрежа, представляваща подходящо местообитание, обитавано от вида, най-малко 4 km.
 - Поддържане на свързаност на местообитанието на вида от Степен 1 за всяка бариера в речния участък.
 - Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида, до достигане на стойност от по-висока или равна на 2 – Добър потенциал.
- 1130 *Aspius aspius* – Распер
 - Поддържане на плътността на популацията най-малко на 40 инд./ha.
 - Поддържане на дължина на речната мрежа, представляваща подходящо местообитание, обитавано от вида, най-малко 52 km.
 - Подобряване на свързаността на местообитанието на вида от Степен 1 за всяка бариера в речния участък.
 - Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида, до достигане на стойност от по-висока или равна на 2 – Добро състояние/Добър потенциал.
 - Поддържане на 95 % от дължината на речните участъци с подходящи местообитания за вида да са с естествено структуриран субстрат.
- 1138 *Barbus petenyi* - Черна мряна
 - Поддържане на плътността на популацията най-малко на 200 инд./ha.
 - Поддържане на дължина на речната мрежа, представляваща подходящо местообитание, обитавано от вида, най-малко 178 km.

- Подобряване на свързаност на местообитанието на вида от Степен 1 за всяка бариера в речния участък.
- Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида, до достигане на стойност от по-висока или равна на 2 – Добро състояние/Добър потенциал.
- Поддържане на 95% от дължината на речните участъци с подходящи местообитания за вида да са с естествено структуриран субстрат.
- 2533 *Cobitis elongata* - Дунавски щипок
 - Поддържане на плътността на популацията най-малко на 100 инд./ха.
 - Поддържане на дължината на речната мрежа, представляваща подходящо местообитание, обитавано от вида, най-малко 80 km.
 - Подобряване на свързаност на местообитанието на вида от Степен 1 за всяка бариера в речния участък.
 - Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида, до достигане на стойност от по-висока или равна на 2 – Добър потенциал.
 - Поддържане на 95% от дължината на речните участъци с подходящи местообитания за вида да са с естествено структуриран субстрат.
- 1149 *Cobitis taenia complex* - Дунавски щипок
 - Поддържане на плътността на популацията най-малко на 100 инд./ха.
 - Поддържане на дължина на речната мрежа, представляваща подходящо местообитание, обитавано от вида, най-малко 140 km.
 - Поддържане на площ, представляваща подходящо местообитание, обитавано от вида, най-малко 232,9 ha.
 - Подобряване на свързаност на местообитанието на вида от Степен 1 за всяка бариера в речния участък.
 - Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида, до достигане на стойност от по-висока или равна на 2 – Добро състояние/Добър потенциал.
 - Поддържане на 95% от дължината на речните участъци с подходящи местообитания за вида да са с естествено структуриран субстрат.
- 2484 *Eudontomyzon mariae* - Украинска минога
 - Поддържане на плътността на популацията най-малко на 5 инд./ха. Междинна цел: Да се установи действителното състояние на вида в зоната.
 - Поддържане на речната мрежа, представляваща подходящо местообитание, обитавано от вида, най-малко 4 km.
 - Поддържане на свързаност на местообитанието на вида от Степен 1 за всяка бариера в речния участък.
 - Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида, до достигане на стойност от по-висока или равна на 2 – Добър потенциал.
 - Поддържане на 95% от дължината на речните участъци с подходящи местообитания за вида да са с естествено структуриран субстрат.
- 2555 *Gymnocyphalus baloni* - Високотел бибан
 - Поддържане на плътността на популацията най-малко на 1 инд./ЕРУ.

- Поддържане на речната мрежа, представляваща подходящо местообитание, обитавано от вида, най-малко 8 km.
- Поддържане на свързаност на местообитанието на вида от Степен 1 за всяка бариера в речния участък.
- Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида, до достигане на стойност от по-висока или равна на 2 – Добро състояние/Добър потенциал.
- Поддържане на 95% от дължината на речните участъци с подходящи местообитания за вида да са с естествено структуриран субстрат.
- 1157 *Gymnophthalmus schraetzer* - Ивичест бибан
 - Поддържане на плътността на популацията най-малко на 1 инд./ЕРУ.
 - Поддържане на речната мрежа, представляваща подходящо местообитание, обитавано от вида, най-малко 4 km.
 - Поддържане на свързаност на местообитанието на вида от Степен 1 за всяка бариера в речния участък.
 - Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида, до достигане на стойност от по-висока или равна на 2 – Добър потенциал.
 - Поддържане на 95% от дължината на речните участъци с подходящи местообитания за вида да са с естествено структуриран субстрат.
- 1145 *Misgurnus fossilis* – Виюн
 - Поддържане на плътността на популацията на най-малко 1 инд./ЕРУ.
 - Поддържане на оводняването и предотвратяване на пресъхването на мъртвици, канали и блата, представляващи подходящо местообитание, обитавано от вида, най-малко 92 ha.
 - Поддържане на свързаност на местообитанията на вида от Степен 1 за всяка бариера в речния участък.
 - Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида, до достигане на стойност от по-висока или равна на 3 – Умерено състояние.
 - Поддържане на 95% от площта на водните участъци с подходящи местообитания за вида да са с естествено структуриран субстрат.
- 2522 *Pelecus cultratus* – Сабицата
 - Подобряване на плътността на популацията най-малко на 20 инд./ha.
 - Поддържане на речната мрежа, представляваща подходящо местообитание, обитавано от вида, най-малко 4 km.
 - Поддържане на свързаност на местообитанието на вида от Степен 1 за всяка бариера в речния участък.
 - Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида, до достигане на стойност от по-висока или равна на 2 – Добър потенциал.
 - Поддържане на 95% от дължината на речните участъци с подходящи местообитания за вида да са с естествено структуриран субстрат.
- 5339 *Rodeus amarus* - Европейска горчивка
 - Поддържане на плътността на популацията най-малко на 500 инд./ha.

- Поддържане на дължината на речната мрежа, представляваща подходящо местообитание, обитавано от вида, най-малко 147 km.
- Поддържане на площ, представляваща подходящо местообитание, обитавано от вида, най-малко 232,9 ha.
- Подобряване на свързаност на местообитанието на вида от Степен 1 за всяка бариера в речния участък.
- Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида, до достигане на стойност от по-висока или равна на 2 – Добро състояние/Добър потенциал.
- Поддържане на 95% от дължината на речните участъци с подходящи местообитания за вида да са с естествено структуриран субстрат.
- 6143 *Romanogobio kessleri* - Балканската кротушка
 - Подобряване на плътността на популацията най-малко на 100 инд./ha.
 - Поддържане на дължина на речната мрежа, представляваща подходящо местообитание, обитавано от вида, най-малко 20 km.
 - Подобряване на свързаност на местообитанието на вида от Степен 1 за всяка бариера в речния участък.
 - Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида, до достигане на стойност от по-висока или равна на 2 – Добро състояние.
 - Поддържане на 95% от дължината на речните участъци с подходящи местообитания за вида да са с естествено структуриран субстрат.
- 6145 *Romanogobio uranoscopus* - Малка кротушка

Според наличните данни видът може да е изчезнал от подходящите местообитания в зоната. В зоната са застъпени слабо подходящите местообитания за вида.
- 5329 *Romanogobio vladykovi* - Белопера кротушка
 - Подобряване на плътността на популацията най-малко на 80 инд./ha.
 - Подобряване на дължина на речната мрежа, представляваща подходящо местообитание, обитавано от вида, най-малко 50 km.
 - Подобряване на свързаност на местообитанието на вида от Степен 1 за всяка бариера в речния участък.
 - Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида, до достигане на стойност от по- висока или равна на 2 – Добро състояние/Добър потенциал.
 - Поддържане на 95% от дължината на речните участъци с подходящи местообитания за вида да са с естествено структуриран субстрат.
- 1146 *Sabanejewia aurata* - Балкански щипок
 - Подобряване на плътността на популацията най-малко на 80 инд./ha.
 - Поддържане на речната мрежа, представляваща подходящо местообитание, обитавано от вида, най-малко 178 km.
 - Подобряване на свързаност на местообитанието на двата вида от Степен 1 за всяка бариера в речния участък.
 - Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за двата вида, до достигане на стойност от по-висока или равна на 2 – Добро състояние/Добър потенциал.

- Поддържане на 95% от дължината на речните участъци с подходящи местообитания за вида да са с естествено структуриран субстрат.
- 1160 *Zingel streber* - Малка вретенарка
 - Подобряване на плътността на популацията най-малко на 10 инд/ha.
 - Поддържане на речната мрежа, представляваща подходящо местообитание, обитавано от вида, най-малко 8 km.
 - Поддържане на свързаност на местообитанието на вида от Степен 1 за всяка бариера в речния участък.
 - Поддържане на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида на стойност по-висока или равна на 2 – Добро състояние/Добър потенциал.
 - Поддържане на 95% от дължината на речните участъци с подходящи местообитания за вида да са с естествено структуриран субстрат.
- 1159 *Zingel zingel* - Голяма вретенарка
 - Подобряване на плътността на популацията най-малко на 10 инд/ha.
 - Поддържане на речната мрежа, представляваща подходящо местообитание, обитавано от вида, най-малко 8 km.
 - Поддържане на свързаност на местообитанието на вида от Степен 1 за всяка бариера в речния участък.
 - Поддържане на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида на стойност по-висока или равна на 2 – Добро състояние/Добър потенциал.
 - Поддържане на 95% от дължината на речните участъци с подходящи местообитания за вида да са с естествено структуриран субстрат.

2.5.4. Земноводни и влечуги

- 1188 *Bombina bombina* - Червенокоремна бумка
 - Поддържане пространствения обхват на популацията.
 - Поддържане числеността на популацията.
 - Поддържане площта на местообитанията.
 - Поддържане площта на подходящите за обитаване стоящи водоеми.
 - Междинна цел: да се изясни влиянието на пътища E83, E85, II-52, II-53 и II-54 върху вида (с оглед допускането, че пътищата ограничават възможността за придвижване на индивиди между местообитанията от двете им страни), чрез провеждане на целенасочени теренни изследвания до 2025 г.
- 1139 *Bombina variegata* - Жълтокоремна бумка

Защитена зона „Река Янтра“ се намира извън основния ареал на *Bombina variegata*, видът е намиран в нея само веднъж и то преди повече от 80 години, а площта на пригодните местообитания е нищожна, следователно определянето на специфични цели би било безсмислено.
- 5194 *Elaphe sauromates* - Пъстър смок
 - Поддържане пространствения обхват на популацията – най-малко 3 броя квадрати 1x1 km с доказано присъствие на вида.
 - Поддържане числеността на популацията.
 - Поддържане площта на местообитанията – 5 298 ha.

- Междинна цел: да се определи площта на разредените гори и храсталаци, пасища, ливади и запустели земеделски земи с дървета и храсти, чрез дистанционни методи и верификация на терен до 2025 г.
- Междинна цел: да се изясни влиянието на пътища E83, E85, II-52, II-53 и II-54 върху вида (с оглед допускането, че пътищата ограничават възможността за придвижване на индивиди между местообитанията от двете им страни), чрез провеждане на целенасочени теренни изследвания до 2025 г.
- 1220 *Emys orbicularis* - Обикновена блатна костенурка
 - Поддържане пространствения обхват на популацията.
 - Междинна цел: да се определи относителната численост на популацията чрез провеждане на целенасочени теренни изследвания до 2025 г.
 - Поддържане площта на местообитанията – 5 821 ha.
 - Поддържане площта на подходящите за обитаване стоящи водоеми - най-малко 198 ha.
 - Междинна цел: да се изясни влиянието на пътища E83, E85, II-52, II-53 и II-54 върху вида (с оглед допускането, че пътищата ограничават възможността за придвижване на индивиди между местообитанията от двете им страни), чрез провеждане на целенасочени теренни изследвания до 2025 г.
- 1219 *Testudo graeca* - Шипобедрена костенурка
 - Поддържане пространствения обхват на популацията – най-малко 12 броя квадрати 1x1 km с доказано присъствие на вида.
 - Поддържане числеността на популацията.
 - Поддържане площта на потенциалните местообитания - най-малко 2865 ha.
 - Междинна цел: да се определи площта на разредените гори и храсталаци, пасища, ливади и запустели земеделски земи с дървета и храсти, чрез дистанционни методи и верификация на терен до 2025 г.
 - Междинна цел: да се изясни влиянието на пътища E83, E85, II-52, II-53 и II-54 върху вида (с оглед допускането, че пътищата ограничават възможността за придвижване на индивиди между местообитанията от двете им страни), чрез провеждане на целенасочени теренни изследвания до 2025 г.
- 1217 *Testudo hermanni* - Шипоопашата костенурка
 - Поддържане пространствения обхват на популацията – най-малко 2 броя квадрати 1x1 km с доказано присъствие на вида.
 - Междинна цел: да се определи относителната численост на популацията чрез провеждане на целенасочени теренни изследвания до 2025 г.
 - Поддържане площта на местообитанията – 990 ha.
 - Междинна цел: да се определи площта на разредените гори и храсталаци, пасища, ливади и запустели земеделски земи с дървета и храсти, чрез дистанционни методи и верификация на терен до 2025 г.
 - Междинна цел: да се изясни влиянието на пътища E83, E85, II-52, II-53 и II-54 върху вида (с оглед допускането, че пътищата ограничават възможността за придвижване на индивиди между местообитанията от двете им страни), чрез провеждане на целенасочени теренни изследвания до 2025 г.
- 1993 *Triturus dobrogicus* - Дунавски гребенест тритон
 - Поддържане пространствения обхват на популацията - най-малко 1 брой квадрати 1x1 km с доказано присъствие на вида.

- Междинна цел: да се определи относителната численост на популацията чрез провеждане на целенасочени теренни изследвания до 2025 г.
- Междинна цел: да се определи площта на потенциалните местообитания чрез дистанционни методи и верификация на терен до 2025 г.
- Междинна цел: да се определи площта на подходящите за обитаване стоящи водоеми чрез дистанционни методи и верификация на терен до 2025 г.
- Поддържане свързаността на потенциалните местообитания - не повече от 800 m обща дължина (в метри) на участъците от линейната транспортна инфраструктура (магистрала и пътища първи и/или втори клас), които пресичат потенциални местообитания на вида и представляват непреодолима или труднопреодолима преграда за същия.
- 1171 *Triturus karelinii* - Южен гребенест тритон
 - Междинна цел: да се определи пространственият обхват на популацията чрез провеждане на целенасочени теренни изследвания до 2025 г.
 - Междинна цел: да се определи относителната численост на популацията чрез провеждане на целенасочени теренни изследвания до 2025 г.
 - Поддържане площта на потенциалните местообитания - най-малко 4810 ha.
 - Поддържане площта на подходящите за обитаване стоящи водоеми - най-малко 279 ha.
 - Междинна цел: да се изясни влиянието на пътища E83, E85, II-52, II-53 и II-54 върху вида (с оглед допускането, че пътищата ограничават възможността за придвижване на индивиди между местообитанията от двете им страни), чрез провеждане на целенасочени теренни изследвания до 2025 г.

2.5.5. Бозайници

- 1308 *Barbastella barbastellus* (Schreber, 1774) – Широкоух прилеп
 - Поддържане на площта на подходящите местообитания за вида в зоната от най-малко 1300 ha.
- 1352 *Canis lupus* - Европейски вълк
 - Поддържане числеността на вида в зоната от най-малко 0-1 индивида.
 - Запазване на най-малко 386 ha и пригодни местообитания в зоната.
 - Поддържане на най-малко 386 ha без фрагментиране. Подобряване състоянието на свързващите местообитания по левия бряг на реката. Възстановяване на синорите между обработваемите площи.
 - Междинна цел: Мониторинг на видовете, които са естествена хранителна база на вълка. Подобряване състоянието на основния хранителен потенциал (диви копитни) за вида в зоната до достигане на допустимия запас.
- 1355 *Lutra lutra* – Видра
 - Подобряване на размера на популацията в оптимална численост за защитената зона - най-малко 42 възрастни индивида.
 - Поддържане на площта на потенциалните местообитания в защитената зона съгласно специфичния доклад за вида в зоната (Петров 2013) - най-малко 4153,67 ha.
 - Поддържане на дължината и площта на речните участъци подходящи за обитаване и площта на бреговете им съгласно специфичния доклад за вида в зоната (Петров 2013) - Подходящ и за обитаване от видрата са 291,20 km, а площта на бреговете им е 128,22 ha.

- Основна цел: Подобряване на екологичното състояние на водните тела с подходящи местообитания за вида, до достигане на стойност по-висока или равна на 2 – Добро състояние/Добър потенциал. Междинна цел: Установяване на източниците на натиск в и извън зоната, които могат да повлияят на популацията на вида.
- 2609 *Mescrietus newtoni* - Добруджански хомяк
 - Необходими са допълнителни проучвания, за да се установи броят на находищата на вида в зоната с оглед уточняване на целевата стойност на параметъра до 2025 г.
 - Провеждане на допълнителни проучвания за установяване на размера на популацията до 2025 г.
 - Изработване на нов модел относно потенциалните местообитания на вида на национално ниво, който да отразява неговите естествени исквания към местообитанието до 2025 г.
 - Подобряване чрез увеличаване площта на люцерновите местообитания на вида.
- 1310 *Miniopterus schreibersii* (Kuhl, 1817) - Пещерен дългокрил
 - Междинна цел: Да се установи броят на размножителните колонии на вида в зоната до 2025 г.
 - Междинна цел: Да се установи броят на размножителните колонии и да се определи броят женски в тях до 2025 г.
 - Поддържане на площта на подходящите/хранителните местообитания – 3200 ha.
 - Подобряване на състоянието чрез минимизиране/отстраняване на безпокойство в установените убежища.
- 1323 *Myotis bechsteinii* (Kuhl, 1817) - Дългоух (Бехщайнов) нощник
 - Поддържане на площта на подходящите/хранителни местообитания за вида в зоната от най-малко 1300 ha.
- 1307 *Myotis blythii* (Tomes, 1857) - Остроух нощник
 - Междинна цел: Да се установи броят на размножителните колонии на вида в зоната до 2025 г.
 - Междинна цел: Да се установи броят на размножителните колонии и да се определи броят женски в тях до 2025 г.
 - Поддържане на площта на подходящите/хранителните местообитания.
 - Подобряване на състоянието чрез минимизиране/отстраняване на безпокойство в установените убежища.
- 1316 *Myotis capaccinii* (Bonaparte, 1837) - Дългопръст нощник
 - Междинна цел: Да се установи броят на размножителните колонии на вида в зоната до 2025 г.
 - Междинна цел: Да се установи броят на размножителните колонии и да се определи броят женски в тях до 2025 г.
 - Поддържане на площта на подходящите/хранителните местообитания най-малко 1500 ha.
- 1321 *Myotis emarginatus* (Geoffrey, 1806) - Трицветен нощник
 - Междинна цел: Да се установи броят на размножителните колонии на вида в зоната до 2025 г.

- Междинна цел: Да се установи броят на размножителните колонии и да се определи броят женски в тях до 2025 г.
- Поддържане на площта на подходящите/хранителните местообитания.
- Подобряване на състоянието чрез минимизиране/отстраняване на безпокойство в установените убежища.
- Междинна цел: Установяване на състоянието на убежища в антропогенни структури в случай че бъдат открити такива.
- 1304 *Rhinolophus ferrumequinum* (Schreber, 1774) - Голям подковонос
 - Междинна цел: Да се установи броят на размножителните колонии на вида в зоната до 2025 г.
 - Междинна цел: Да се установи броят на размножителните колонии и да се определи броят женски в тях до 2025 г.
 - Междинна цел: Да се установи броят на хибернационните убежища до 2025 г.
 - Междинна цел: Да се установи броя на хибернационните убежища и да се определи броя зимуващите в тях прилепи до 2025 г.
 - Поддържане на площта на подходящите/хранителните местообитания – 3200 ha.
 - Подобряване на състоянието чрез минимизиране/отстраняване на безпокойство в установените убежища.
 - Междинна цел: Установяване на състоянието на убежища в антропогенни структури, в случай че бъдат открити такива.
- 1335 *Spermophilus citellus* - Европейски лалугер
 - Подобряване, чрез увеличаване броя на колонии – най-малко 10 броя колонии.
 - Подобряване на състоянието по този показател до достигане на заложената стойност – средно за местообитанието от 5 дупки/100 м трансект.
 - Поддържане на площта на заетите от вида оптимални и субоптимални местообитания.
 - Поддържане площта на потенциалните оптимални и субоптимални местообитания съгласно специфичен доклад и карта на разпространението на вида (Кошев 2013, Кошев, Попов 2013).
 - Управление на местообитанията в оптимално екологично състояние – не повече от 5% на 1 хектар за оптимални местообитания и не повече от 20% за потенциални субоптимални местообитания.
- 2635 *Vormela peregusna* (Guldenstaedt, 1770) - Пъстър пор
 - Да се установи броят на находищата на вида в зоната с оглед уточняване на целевата стойност на параметъра до 2025 г.
 - Поддържане на площта на подходящите за вида местообитания, включително на местообитания 6240, 6250, 6430, 1530, 6210, 6510, 8210, които са с висока пригодност за пъстрия пор - не по-малко от 7 847,3 ha.
 - Поддържане на добра свързаност между пригодните местообитания на пъстрия пор - липсват изкуствени бариери за свободното придвижване на индивиди и респективно за генетичен обмен в рамките на популацията в пригодните местообитания в зоната и в съседните територии.
 - Подобряване на ПС на лалугера, което да осигури добри показатели на разпространение и обилие на оптималната плячка на пъстрия пор в зоната

съобразно капацитета ѝ. Междинна цел: да се установи броят на находищата на черногръдия хомяк с оглед уточняване на целевата стойност на параметъра по този показател - най-малко 11 колонии на лалугера и обилие от минимум 4 дупки средно на 100 m трансект; присъствие на сляпото куче в минимум 27% от трансектите в пригодните местообитания; неизвестен брой находища на хомяци.

- Подобряване състоянието на местообитанията в находищата на лалугера до достигане на височина на тревата до 15 см в не по-малко от 80% от площта във всяко еднородно местообитание - не по-малко от 80% от затревената площ да бъде поддържана с височина до 15 см във всяко еднородно местообитание. При ливади може да е по-висока преди окосяване, но да няма забавяне на окосяването след узряване на тревата. Проективното покритие на разхвърляна храстова и дървесна растителност е не повече от 5% от площта на местообитанието.